

WIADOMOŚCI[©] CELNE

Nr 9
2003

ISSN 1230 908 • MINISTERSTWO FINANSÓW - SŁUŻBA CELNA • WARSZAWA 2003

**W dniach 8-12 września 2003 r.
w Ośrodku Szkoleniowym w Kamionie,
odbyły się III Mistrzostwa
Psów Tropiących Narkotyki.**

O Mistrzostwach czytaj w numerze październikowym.

WIADOMOŚCI CELNE

REDAKCJA

Redaktor naczelny: Elżbieta Giska
Sekretarz redakcji: Beata Zuba
Marcin Woźniczko

PROJEKT GRAFICZNY
Aleksandra Laska

SKŁAD I DRUK
POLCOM

WYDAWCA
Ministerstwo Finansów – Służba Celna
Warszawa, ul. Świętokrzyska 12
www.clo.gov.pl
tel. 694 46 30
tel./fax 694 35 02

3	Aktualności prawne
10	Organizacja Służby Celnej
11	Współpraca międzynarodowa
14	Obok nas
16	Prawo i bezprawie
20	Z życia służby
26	Tak dawniej bywało
III	Cło na wesoło

OD REDAKCJI

Drodzy Czytelnicy

Kiedy ten numer „Wiadomości Celnych” znajdzie się w Waszych rękach, będziemy już po obchodach corocznego Dnia Służby Celnej. Tegoroczne obchody odbyły się niewątpliwie w przełomowym okresie.

We wrześniu tego roku weszła w życie **ustawa z dnia 27 czerwca 2003 roku o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zadania i kompetencje organów oraz organizację jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych**. Ustawa ta nowelizuje 29 ustaw, przy czym zmiany dokonane w niektórych z nich mają szczególne znaczenie dla administracji celnej. Należy tu wymienić:

1. ustawę z 8 stycznia 1993 roku o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym,
2. ustawę z 24 lipca 1999 roku o Służbie Celnej,
3. ustawę z 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
4. ustawę z 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa.

W wyniku zmian dokonanych w tych ustawach administracja celna otrzymała więc wiele nowych, bardzo istotnych zadań.

O obchodach Święta Służby Celnej corocznie informują nas głównie rzecznicy Izb Celnych. Może więc tym razem o tym, jak wyglądały obchody Święta w poszczególnych jednostkach PAC, poinformują nas czytelnicy.

Myślimy, że może być to okazja dla wielu osób, które w ankietach napisały, że chciałyby zaistnieć na łamach „Wiadomości Celnych”. Proszę napisać do nas jak wyglądało Święto w Waszej miejscowości. Możecie również zaproponować jak według Was powinny wyglądać obchody tego Święta.

Z okazji Święta Służby Celnej, składamy wszystkim funkcjonariuszom celnym i pracownikom Polskiej Administracji Celnej, najlepsze życzenia. (red.).

Nowe zadania administracji celnej

W związku z wejściem w życie z dniem 1 września 2003 r. przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zadania i kompetencje organów oraz organizację jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych (Dz. U. Nr 137, poz. 1302) dotychczasowe zadania urzędów i izb skarbowych oraz urzędów kontroli skarbowej w zakresie podatku akcyzowego od wyrobów krajowych zostaną przejęte przez urzędy celne. Przejęcie przez organy celne nowych zadań obejmuje także zakres szczególnego nadzoru podatkowego, tej specyficznej formy kontroli skarbowej, powołanej do ochrony interesów i praw majątkowych Skarbu Państwa oraz zapewnienia skuteczności wykonywania zobowiązań podatkowych i innych należności stanowiących dochód budżetu państwa. Specyfika tej kontroli polega na urzędowym nadzorowaniu istotnych operacji gospodarczych w zakresie wytwarzania i obrotu wysokoakumulatywnych produktów, w cenach których udział podatku akcyzowego i podatku od towarów i usług jest znaczny – przekraczający nawet połowę wartości sprzedaży. Do takich produktów zaliczono: spirytus i wyroby spirytusowe, wyroby winiarskie, piwo, inne napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe oraz oleje opałowe i napędowe.

Poszerzenie zakresu zadań organów celnych wiąże się z rozwiązaniem wielu problemów dotyczących przejęcia obecnych struktur szczególnego nadzoru podatkowego przez administrację celną oraz dokonania niezbędnych zmian legislacyjnych wynikających z nowego stanu prawnego w zakresie zmian organizacyjnych i strukturalnych.

Do podstawowych zadań służb celnych, w świetle ustawy należy:

- ◆ pobór i zwrot podatku akcyzowego,
- ◆ kontrola poboru podatku akcyzowego,
- ◆ sprawy związane z dystrybucją znaków skarbowych akcyzy i sposobami ich nanoszenia,
- ◆ wykonywanie szczególnego nadzoru podatkowego w stosunku do niektórych wyrobów akcyzowych.

Zgodnie z ustawą szczególnemu nadzorowi podatkowemu podlega:

- produkcja, przemieszczanie i obrót, w tym eksport i import, niektórymi wyrobami akcyzowymi,
- urządzenie gier w kasynach gry, na automatach i na automatach o niskich wygranych, tam gdzie się one znajdują.

Szczególny nadzór podatkowy będzie polegał na kontroli:

- czynności związanych z produkcją, przemieszczaniem i obrotem wyrobami akcyzowymi, w szczególności wytwarzania, uszlachetniania, przerabiania, zużywania, skażania, rozlewu, przyjmowania, magazynowania, wydawania, przewozu i niszczenia oraz stosowania i oznaczania tych wyrobów znakami skarbowymi akcyzy, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- ilości i jakości wyrobów akcyzowych, przebiegu procesów technologicznych i ruchu towarowego dotyczące-

go tych wyrobów oraz ich wydajności, ubytków i zużycia,

- otwarcia i zamknięcia stołów gry w kasynach gry, obliczania rezultatów gier na stołach i na automatach, a także przychodów i stosowania maksymalnej stawki i wartości maksymalnej wygranej w grach na automatach o niskich wygranych oraz zasadności i prawidłowości wystawianych imiennych zaświadczeń o uzyskanej wygranej,
- prawidłowości i terminowości wpłat podatku akcyzowego od wyrobów akcyzowych,
- dokumentacji prowadzonej w ww. zakresie.

Czynności kontrolne będą wykonywać pracownicy lub funkcjonariusze celni zatrudnieni w urzędach celnych oraz w Ministerstwie Finansów na podstawie upoważnienia wydanego przez właściwego naczelnika urzędu celnego lub Szefa Służby Celnej.

W zakresie merytorycznego przygotowania do nowych zadań pracownicy szczególnego nadzoru podatkowego zatrudnieni w urzędach kontroli skarbowej dotychczas wykonujący kontrole w tym zakresie, z dniem 1 września 2003 r. staną się pracownikami i funkcjonariuszami organów celnych, wykonując te same czynności kontrolne w tym samym zakresie.

Zgodnie z zapisami ustawowymi szczególny nadzór podatkowy polega także na kontroli prawidłowości i terminowości wpłat podatku akcyzowego.

W związku z realizacją zupełnie nowych zadań z zakresu podatku akcyzowego i szczególnego nadzoru podatkowego, w urzędach celnych powinno się zorganizować trzy nowe komórki organizacyjne podatku akcyzowego, kontroli podatku akcyzowego i szczególnego nadzoru podatkowego.

Zadania komórki Szczególnego Nadzoru Podatkowego będą obejmowały:

- Przyjmowanie zgłoszeń rozpoczęcia działalności podlegającej sznp.
- Przeprowadzanie urzędowego sprawdzenia podmiotów podlegających sznp, w celu ustalenia, czy zostały zapewnione przez podmiot warunki i środki do sprawnego przeprowadzania czynności kontrolnych w ramach sznp.
- Wykonywanie sznp przez każdorazowe bezpośrednie uczestniczenie pracowników sznp w czynnościach związanych z działalnością objętą sznp.
- Dokonywanie okresowo lub doraźnie kontroli obrachunkowych stanu zapasów i obrotu wyrobami oraz stosowania znaków akcyzy na podstawie prowadzonej przez podmiot dokumentacji.
- Sprawowanie stałego nadzoru przez komórki organizacyjne utworzone w tym celu przez urząd celny na terenie nadzorowanych podmiotów.
- Kontrola prawidłowości i terminowości wpłat podatku akcyzowego od wyrobów podlegających sznp.
- Przygotowanie projektów decyzji określających wysokość zobowiązań z tytułu podatku akcyzowego w zakresie wyrobów objętych sznp.

- ❑ Przygotowywanie projektów decyzji w zakresie wysokości norm dopuszczalnych ubytków niektórych wyrobów akcyzowych oraz w zakresie wykonywania sznp a także opracowywanie spraw kierowanych na drogę postępowania odwoławczego.
- ❑ Kontrola stosowania znaków skarbowych akcyzy.
- ❑ Kontrola olejów opałowych i napędowych w zakresie zawartości w nich nieusuwalnego znacznika oraz czerwonego barwnika.
- ❑ Zawiadamianie o ujawnionych w toku kontroli przestępstw i wykroczeń skarbowych i przekazywanie komórkom karnym skarbowym zebranego w tym zakresie materiału dowodowego.
- ❑ Sporządzanie sprawozdań dotyczących przeprowadzonych kontroli w podmiotach prowadzących obrót wyrobami podlegającymi oznaczaniu znakami skarbowymi akcyzy, w zakresie zawartości nieusuwalnego znacznika i czerwonego barwnika w olejach opałowych i napędowych, wielkości produkcji spirytusu surowego w gorzelniach rolniczych.

Zadania Referatu Podatku Akcyzowego będą obejmowały:

- ❑ Dokonywanie rejestracji podatników podatku akcyzowego na podstawie zgłoszeń rejestracyjnych i aktualizacyjnych.
- ❑ Prowadzenie ewidencji podatników podatku akcyzowego w zakresie właściwości miejscowej urzędu celnego.
- ❑ Przyjmowanie i ewidencjonowanie składanych deklaracji podatku akcyzowego.
- ❑ Prowadzenie innych rejestrów i ewidencji, w szczególności rejestru przypisów i zwrotów podatku akcyzowego, rejestru odwołań i skarg oraz ewidencji postanowień o wstrzymaniu wykonania decyzji.
- ❑ Prowadzenie podatkowych akt wymiarowych w zakresie podatku akcyzowego.
- ❑ Wykonywanie czynności sprawdzających w zakresie właściwości rzeczowej komórki, dotyczących w szczególności obowiązku rejestracji oraz składania deklaracji podatku akcyzowego.
- ❑ Przygotowywanie projektów decyzji ustalających istnienie obowiązku podatkowego w podatku akcyzowym.
- ❑ Przygotowywanie projektów decyzji określających i ustalających zobowiązania podatkowe, kwoty do zwrotu, kwoty do przeniesienia w podatku akcyzowym.
- ❑ Orzecznictwo o odpowiedzialności osób trzecich lub następców prawnych za zobowiązania podatkowe w podatku akcyzowym.
- ❑ Rozpatrywanie środków odwoławczych i skarg oraz opracowywanie stanowiska Urzędu zawierającego analizę i ocenę zarzutów.
- ❑ Ujawnianie przestępstw i wykroczeń skarbowych, sporządzanie i przekazywanie komórce ds. karnych skarbowych zebranego w tym zakresie materiału dowodowego.
- ❑ Udzielanie ulg w spłacie zobowiązań w zakresie podatku akcyzowego poprzez odraczanie terminów płatności, lub udzielanie zgody na płatności w ratach, w sprawach, w których nie wszczęto postępowania egzekucyjnego, bądź gdy egzekucja jest nieskuteczna.

- ❑ Przygotowywanie projektów decyzji o umarzeniu należnych zobowiązań podatkowych, w zakresie podatku akcyzowego.
- ❑ Sporządzanie wniosków o dokonanie zabezpieczeń majątkowych.
- ❑ Wnioskowanie do Referatu Szczególnego Nadzoru Akcyzowego i Referatu Kontroli Podatku Akcyzowego o przeprowadzenie czynności kontroli w zakresie podatku akcyzowego.
- ❑ Udzielanie pisemnych informacji na zapytania kierowane do Urzędu w trybie art. 14 § 4 ustawy Ordynacja Podatkowa.
- ❑ Przygotowywanie informacji do wydawanych zaświadczeń w zakresie właściwości komórki.
- ❑ Sporządzanie sprawozdań i analiz.
- ❑ Współdziałanie z innymi organami w sprawach należących do właściwości Urzędu.
- ❑ Współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu.
- ❑ Wykonywanie innych zadań zleconych przez Kierownictwo Urzędu Celnego wynikających z właściwości komórki.

a w przypadku urzędów celnych właściwych do spraw znaków skarbowych akcyzy:

- ❑ Prowadzenie postępowań administracyjnych i przygotowanie projektów decyzji administracyjnych dotyczących wniosków podatników w sprawie wydania, sprzedaży, zwrotu i zamiany znaków akcyzy podatkowych i legalizacyjnych.
- ❑ Prowadzenie postępowań administracyjnych i przygotowanie projektów decyzji administracyjnych dotyczących wniosków podatników o odmienny sposób banderolowania opakowań jednostkowych wyrobów tytoniowych, spirytusowych i winiarskich.
- ❑ Wydawanie specjalnie zabezpieczonych upoważnień uprawniających do wydania (odbioru) znaków akcyzy w Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S. A. w Warszawie.
- ❑ Prowadzenie bieżącej współpracy z urzędami skarbowymi, urzędami kontroli skarbowej, urzędami celnymi oraz organami koncesyjnymi i rejestrowymi w celu m.in. ustalenia stanu zaległości podatkowych podatników ubiegających się o wydanie banderol, przedmiotu i zakresu działania oraz ustalenia ich sytuacji prawnej.
- ❑ Przyjmowanie, przechowywanie oraz wydawanie znaków akcyzy legalizacyjnych oraz podatkowych na krajowe i importowane wyroby tytoniowe, spirytusowe i winiarskie uprawnionym podatnikom bezpośrednio ze skarbców znajdujących się w urzędach celnych.
- ❑ Prowadzenie stałej współpracy z wytwórcą znaków akcyzy – Polską Wytwórnią Papierów Wartościowych S.A. oraz Departamentem Podatku Akcyzowego w sprawach dotyczących wydawania banderol w PWPW S.A. oraz ich bieżącego dostarczania konwojami do urzędów skarbowych.
- ❑ Opracowywanie informacji i sprawozdań dla Departamentu Podatku Akcyzowego z zakresu prowadzonych spraw znaków akcyzy.

Do zadań komórki organizacyjnej Kontroli Podatku Akcyzowego będzie należało:

- ❑ Wykonywanie kontroli źródłowych w zakresie niezbędnym do ustalenia prawidłowego zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym.
- ❑ Przeprowadzanie, na wniosek innych organów, kontroli sprawdzających rzetelność dokumentów u ich wystawców i przekazywanie informacji o dokonanych ustaleniach.
- ❑ Opracowywanie planów pracy Referatu zawierających w szczególności zamierzenia kontrolne.
- ❑ Koordynowanie, we współpracy z właściwymi merytorycznie komórkami organizacyjnymi Urzędu, działań w zakresie inicjowania i prowadzenia kontroli podatkowych.
- ❑ Sporządzanie protokołów z czynności kontrolnych, dokonywanie analiz ustaleń kontroli, opracowywanie not sygnalizacyjnych i zbiorczych informacji o wynikach kontroli.
- ❑ Prowadzenie rejestrów i ewidencji kontroli w zakresie należącym do właściwości Referatu, w szczególności ewidencji wniosków o przeprowadzenie kontroli, rejestru upoważnień do przeprowadzenia kontroli, rejestru odwołań oraz rejestru wystąpień pokontrolnych.
- ❑ Przygotowanie projektów decyzji określających wysokość zobowiązań z tytułu podatku akcyzowego i przedkładanie ich do podpisu Naczelnikowi Urzędu Celnego.
- ❑ Ujawnianie w toku kontroli przestępstw i wykroczeń skarbowych i przekazywanie komórce ds. karnych skarbowych zebranego w tym zakresie materiału dowodowego.
- ❑ Współdziałanie z Wojewódzkim Kolegium Skarbowym w zakresie koordynacji czynności kontrolnych.
- ❑ Współdziałanie z organami ścigania w zakresie ujawniania przestępstw w zakresie wyrobów objętych podatkiem akcyzowym.
- ❑ Sporządzanie sprawozdań i dokonywanie okresowych analiz działalności w zakresie należącym do właściwości Referatu.
- ❑ Współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu w realizacji zadań wymagających współdziałania kilku komórek.

Należy również podkreślić, że po wejściu w życie ustawy o podatku akcyzowym kontrolą objęte zostaną nowo powstałe składy wolnopodatkowe i obrót towarami akcyzowymi między tymi składami, w tym paliwami silnikowymi i wyrobów tytoniowymi w pełnym zakresie.

W zależności od postępu prac nad ustawą o biopaliwach zakres kontrolny zostanie rozszerzony o nadzór nad wytwarzaniem i obrotem biokomponentami. Dlatego też do tak obszernego zakresu kontroli będą musieli włączyć się także, odpowiednio przeszkoleni pracownicy i funkcjonariusze celni.

Cezary KOMOROWSKI
Główny Specjalista
Departament Podatku Akcyzowego MF

Nowelizacja Kodeksu celnego

Ustawą z dnia 23 kwietnia 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks celny oraz o zmianie ustawy o Służbie Celnej wprowadzona została kolejna nowelizacja przepisów Kodeksu celnego. Ww. ustawa weszła w życie w dniu 10 sierpnia 2003r. Jest to już najprawdopodobniej ostatnia zmiana przepisów tej ustawy przed przystąpieniem Polski do Wspólnoty Europejskiej. Wprowadzenie w życie ww. noweli miało na celu dalszą harmonizację polskiego prawa celnego z prawem wspólnotowym. W latach 1999 i 2000 Unia Europejska wprowadziła dwie zmiany do Wspólnotowego Kodeksu Celnego. Pierwsza z nich wprowadzona została rozporządzeniem Parlamentu i Rady (WE) Nr 955/99 z dnia 13 kwietnia 1999 r., natomiast druga – rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 2700 /2000 z dnia 16 listopada 2000 r. Nowelizacja ta przybliżyła przepisy polskiego Kodeksu celnego do zmienionych regulacji Wspólnotowego Kodeksu Celnego. Poza zmianami przepisów o charakterze dostosowawczym, projekt zawiera również propozycje zmian w przepisach regulujących sprawowanie kontroli celnej. Ponadto wiele dotychczasowych przepisów ustawy zostało uszczegółowionych i doprecyzowanych, co pomoże wyeliminować rozbieżności w ich interpretacji.

◆◆ Najistotniejsze zmiany wprowadzone w ustawie Kodeks celny:

1 Jedną z istotniejszych i generalnych zmian dokonanych w Kodeksie celnym polega na zastąpieniu w dotychczasowych przepisach, regulujących kwestie np. zwolnień od cła w procedurze uszlachetniania biernego, zwolnień od cła towarów powracających czy zwrotów lub umorzeń cła, wyrazu „cło” sformułowaniem „należności celne”. Zmiana ta spowoduje, że przedmiotem ewentualnych zwolnień, zwrotów i umorzeń nie będzie jedynie należność celna wynikająca z Tarify celnej (cło), ale również inne należności celne, takie jak: cło antydumpingowe, opłata celna dodatkowa, opłata wyrównawcza.

2 Kolejną zmianą dotyczy art. 64, regulującego kwestię warunków przyjęcia przez organ celny zgłoszenia celnego. Wprowadzona została regulacja, zgodnie z którą możliwe będzie przyjęcie przez organ celny zgłoszenia celnego przed przedstawieniem towaru w urzędzie celnym.

3 Wprowadzona została zmiana do art. 65 § 1 pkt 2, zgodnie z którą, przedstawienie towaru w urzędzie celnym będzie warunkiem koniecznym do przyjęcia zgłoszenia celnego, za wyjątkiem sytuacji w których przepis szczególny umożliwi lub przewiduje odstępnie od tego obowiązku. Stanowi to wprawdzie uwzględ-

nienie obowiązującej sytuacji, która nie znajduje jednak obecnie oparcia w aktualnym brzmieniu art. 65. Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem § 1 pkt 2, przepisem szczególnym, o którym mowa w tym artykule był wyłączenie art. 80 § 2. Jednakże nie jest to jedyny obowiązujący przepis szczególnie prawa celnego, który przewiduje odstępianie od obowiązku przedstawienia towaru. Do takich wyjątków należy również przepis § 181 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 marca 2001r. w sprawie gospodarczych procedur celnych. W art. 65 zostały również zaproponowane inne zmiany, które mają na celu umożliwienie wydania decyzji w sprawie zgłoszenia celnego, pomimo upływu 3 lat od dnia przyjęcia tego zgłoszenia.

4 Następną zmianą dotyczy zgłoszenia z zastosowaniem technik elektronicznego przetwarzania danych. W dodanym § 1a w art. 81 przewidziano uproszczenia wynikające z zastosowania metod elektronicznego przekazu danych. Zgodnie z nowym przepisem w wypadku, gdy zgłoszenie celne dokonywane jest z zastosowaniem technik elektronicznego przetwarzania danych, dokumenty, których przedstawienie jest wymagane do objęcia towaru procedurą celną, nie muszą być przedstawiane wraz ze zgłoszeniem celnym.

5 Kolejną ważną zmianą dotyczy art. 100 § 2 pkt 4 i wynika z konieczności ujednoczenia warunków zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia w różnych procedurach celnych.

6 Następne zmiany dotyczą instytucji składu celnego. Nowe regulacje wprowadzają możliwość tworzenia składu celnego, który będzie mógł prowadzić organ celny (skład celny typu F). Zmiany w przepisach ustawy umożliwią także szersze stosowanie w składach celnych procedur uproszczonych oraz zliberalizowanie zasad prowadzenia niektórych typów składów celnych.

7 Kolejne zmiany dotyczą procedury uszlachetniania czynnego. Na podstawie nowej delegacji określone zostaną w rozporządzeniu rodzaje towarów, umożliwiających wytworzenie produktów kompensacyjnych, lecz niewchodzących w ich skład. Wykonanie tej delegacji pozwoli na wskazanie rodzajów towarów, których wykorzystanie nie będzie traktowane jako proces uszlachetniania, pomimo, iż towary te spełniają przesłankę określoną w również znowelizowanym art. 121 § 2 pkt 3 lit. d (tj. nie wchodzi w skład produktów kompensacyjnych, ale umożliwiają lub ułatwiają ich produkcję). Nie przewiduje się, aby wykorzystanie tych towarów było związane ze stosowaniem w procesach uszlachetniania towarów rolnych, lecz takich towarów jak paliwa, smary, źródła energii, itp.

8 Wprowadzone zmiany dotyczą również art. 125 § 2. W stosunku do poprzedniego brzmienia art. 125 § 2, w ustawie dokonano zmiany, polegającej na zastąpieniu słów „Organ celny może wydać pozwolenie na przedłużenie terminu...” słowami „Organ celny może przedłużyć termin...”. Zmiana ta wyeliminuje wątpliwo-

ści co do formy, w jakiej ma nastąpić przedłużenie przez organ celny terminu, o którym mowa w art. 125 § 1.

9 Kolejną zmianą w procedurze uszlachetniania czynnego dotyczy możliwości zatwierdzania i zasad stosowania ryczałtowego współczynnika produktywności.

W zmienionym przepisie art. 126, posłużono się zwrotem „zazwyczaj” przy wskazaniu, iż proces uszlachetniania musi być przeprowadzany w ściśle określonych warunkach technicznych. Użycie takiego zwrotu uelastycznia podstawową przesłankę związaną z funkcjonowaniem ryczałtowego współczynnika produktywności, stanowiącą, że współczynnik ten może być stosowany w sytuacjach, gdy proces uszlachetniania przeprowadzany jest w ściśle określonych warunkach technicznych. W nowym brzmieniu przepisu wprowadza się poprzez użycie tego zwrotu możliwość stosowania współczynnika także wtedy, gdy drobne odstępstwa od powyższej zasady nie będą przeszkodą do stosowania ryczałtowego współczynnika produktywności.

10 Do przepisów regulujących procedurę uszlachetniania czynnego wprowadzony został nowy art. 133¹. Nowa regulacja związana jest ze stosowaniem w Polsce preferencyjnych środków, takich jak dopłaty udzielane przedsiębiorcom w wypadku wywozu poza polski obszar celny produktów rolnych i ich przetworów zakupionych w kraju oraz sprzedaż po cenach preferencyjnych produktów rolnych pochodzących z zapasów Agencji Rynku Rolnego przeznaczonych do wywozu z polskiego obszaru celnego.

11 Nowelizacja w przepisach Kodeksu celnego dotyczy również procedury odprawy czasowej. Zmiana dokonana w art. 145 § 4, rozszerza zakres taryfowy dla częściowego zwolnienia od należności celnych. Nowy zapis funkcjonuje obecnie w § 144 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 marca 2001r. w sprawie gospodarczych procedur celnych, jednakże uzasadnionym było przeniesienie tego zapisu do ustawy.

12 Zmiany w ustawie dotyczą również treści art. 149 § 2 i polegają na dodaniu nowego § 2a. Zmiana polega na doprecyzowaniu dotychczasowych zapisów, powodujących rozbieżności w ich interpretacji. Nowe zapisy jednoznacznie wskazują, że łączna kwota uiszczanych co miesiąc należności celnych przywozowych nie może przekroczyć kwoty tych należności, obliczonej przy objęciu towaru procedurą odprawy czasowej z częściowym zwolnieniem od należności celnych przywozowych.

13 Kolejną ważną zmianą dotyczy ustanowienia w art. 150 § 3 delegacji dla Ministra Finansów do wydania rozporządzenia wprowadzającego wyjątki od zasady ujętej w art. 150 § 1, dotyczącej przyjmowania elementów kalkulacyjnych dla obliczania należności celnych przywozowych z dnia objęcia towarów procedurą odprawy czasowej. Minister Finansów będzie mógł określić, w drodze rozporządzenia, towary podlegające odprawie czasowej, w stosunku do których dług celny

będzie obliczany na podstawie elementów kalkulacyjnych właściwych dla tych towarów w chwili określonej w art. 222 § 1 – 3, uwzględniając w szczególności cel przywozu towarów, w tym przywóz towarów z zamiarem ewentualnej ich sprzedaży.

14 Zmiany w Kodeksie celnym dotyczą również procedury uszlachetniania biernego. Wprowadzona została np. zmiana, która pozwoli na stosowanie procedury uszlachetniania biernego w przypadkach, gdy charakter procesu uszlachetniania uniemożliwia ustalenie, że towary wywożone czasowo wejdą w skład produktów kompensacyjnych.

15 W ramach procedury uszlachetniania biernego została również wprowadzona zmiana art. 158. Poprzez tę zmianę rozszerzony został katalog sytuacji, w których dopuszczenie do obrotu produktów kompensacyjnych dokonywane jest z całkowitym zwolnieniem od należności celnych przywozowych. W ramach ww. procedury, całkowitemu zwolnieniu od należności celnych przywozowych będą podlegać również towary naprawiane w związku ze stwierdzeniem wady fabrycznej.

16 Bardzo istotna zmiana wprowadzona została w nowym art. 158¹. Wprowadza ona nową, na gruncie polskiego prawa celnego, instytucję średniej stawki celnej w procedurze uszlachetniania biernego. Art. 158¹ określa sposób obliczania średniej stawki celnej, upoważniając równocześnie Ministra Finansów do określenia szczegółowego sposobu obliczania i stosowania średniej stawki celnej. Średnia stawka celna jest obliczana, w oparciu o zasady ustalone w art. 158¹ i stawki celne określone w taryfie celnej oraz na podstawie oszacowania spodziewanej wysokości należności celnych przywozowych za produkty kompensacyjne, z uwzględnieniem kosztów uszlachetniania biernego. Średnia stawka celna będzie mogła być stosowana, jeżeli z wnioskiem takim wystąpi osoba ubiegająca się o wydanie pozwolenia na stosowanie procedury bądź osoba już posiadająca takie pozwolenie. Warunkiem jest jednak to, aby proces uszlachetniania nie polegał na naprawie towarów wywożonych czasowo i charakteryzował się stałymi warunkami technologicznymi. Stosowanie średniej stawki celnej powinna również uzasadniać częstotliwość dokonywania procesów uszlachetniania. Korzystanie z tej instytucji jest bowiem uzasadnione wówczas, gdy w ramach pozwolenia na korzystanie z procedury uszlachetniania biernego, produkty kompensacyjne uzyskane w procesach uszlachetniania są partiami dopuszczane do obrotu. Na koniec okresu rozliczeniowego, organ celny dokonuje ostatecznego obliczenia należności celnych przywozowych dla każdej partii produktów kompensacyjnych przywiezionej w okresie rozliczeniowym. W przypadku rozbieżności pomiędzy kwotą uiszczonych należności celnych przywozowych a kwotą należności obliczoną zgodnie z art. 157, różnica w kwocie tych należności będzie zwracana (w oparciu o art. 246 Kodeksu celnego) lub pobierana (zarejestrowana na podstawie art. 229 ustawy).

17 Kolejna zmiana dotyczy art. 160 § 3. Zmieniona regulacja pozwoli na zastosowanie systemu wymiany towarów w ramach procedury uszlachetniania biernego i uznanie towaru nowego za produkt zamieniny, jeżeli towarem podlegającym naprawie jest towar, w którym stwierdzono istnienie wady fabrycznej.

18 Zmiany w Kodeksie celnym dotyczą również instytucji długu celnego. Zmiana w art. 222 § 4 polega na wprowadzeniu do przepisów krajowych, zgodnej z prawem celnym Unii Europejskiej, zasady obli-gatoryjnego poboru odsetek wyrównawczych, w wypadku, gdy doszło do przesunięcia daty powstania długu celnego lub zarejestrowania kwoty wynikającej z tego długu.

19 Zmiana w art. 229 § 3 dotyczy wprowadzenia nowej sytuacji, w której niemożliwe jest zarejestrowanie retrospektywne kwoty należności celnych. Niemożliwe jest zatem zarejestrowanie retrospektywne kwoty długu celnego, gdy kwota należności prawnie należnych nie została zarejestrowana na skutek błędu organu celnego, pod warunkiem, że błąd ten nie mógł zostać w żaden sposób wykryty przez dłużnika działającego w dobrej wierze i przestrzegającego przepisów dotyczących zgłoszenia celnego.

20 Zmiany wprowadzone w przepisach art. 246 i art. 248 polegają na wprowadzeniu do polskiego prawa celnego regulacji, zgodnie z którymi możliwe będzie przedłużenie terminów przewidzianych dla zwrotów lub umorzeń należności celnych w sytuacji, gdy niedotrzymanie tych terminów spowodowane było nieprzewidzianymi okolicznościami lub działaniem siły wyższej.

21 Zmiana w art. 250 § 2, polega na przedłużeniu, do 3 miesięcy, terminu w którym organ celny może dokonać zwrotu należności celnych bez konieczności zapłaty odsetek.

22 Została wprowadzona zmiana do art. 276 § 2. Powoduje, że w przypadku ujawnienia w przesyłce mniejszej ilości towaru niż zadeklarowana, przedsiębiorca nie będzie ponosił ujemnych skutków w postaci opłaty manipulacyjnej dodatkowej. Wprawdzie obowiązujące w tym zakresie zalecenia tak właśnie stanowią, jednakże uregulowanie tej kwestii wprost w Kodeksie celnym jest lepszym rozwiązaniem.

23 W nowelizacji Kodeksu celnego rozszerzono również zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 288 o możliwość określenia w rozporządzeniu Ministra Finansów rodzaju towarów, które mogą być odprawiane w miejscu wyznaczonym lub uznanym przez organ celny oraz możliwość określenia wypadków, w których organ celny może cofnąć zgodę na dokonywanie w miejscu wyznaczonym lub uznanym czynności przewidzianych przepisami prawa celnego.

**Jolanta KOZAKIEWICZ
DC MF**

Wspólna Polityka Rolna – Rynek Cukru

Wspólna organizacja rynku cukru obejmuje niżej wymienione towary w stanie naturalnym:

- cukier buraczany lub trzcinowy i chemicznie czystą sacharozę w postaci stałej,
- buraki cukrowe i trzcinę cukrową,
- melas powstały z ekstrakcji lub rafinacji cukru,
- cukier i syrop klonowy oraz inne cukry w formie stałej i syropy cukrowe,
- sztuczny miód i karmel,
- wysłodki buraczane, bagasę i inne odpady z produkcji cukru,
- izoglukozę i smakowe lub barwione syropy izoglukozy,
- syrop inulinowy.

■ Ograniczanie produkcji

Podstawowym instrumentem stabilizacji rynku, który również ogranicza produkcję cukru w Unii Europejskiej są kwoty (limity produkcji) **cukru A i B**. Kwota A cukru jest przekazywana na konsumpcję krajową, a kwota B na eksport (z dopłatami).

Kwoty te spełniają następujące funkcje:

- limitują wielkość produkcji i wielkość dopłat do eksportu,
- stabilizują wielkość podaży na rynku,
- umożliwiają stabilizację cen cukru.

Cukier wyprodukowany ponad kwoty **A+B**, czyli tzw. **cukier C**, nie może być wprowadzony na rynek wewnętrzny Unii Europejskiej i musi być wyeksportowany w stanie nieprzetworzonym przed 1 stycznia po zakończeniu kampanii cukrowniczej, bez dopłat i pod gróźbą kar.

■ Ceny i interwencja

Ceny artykułów rolnych są drugim, podstawowym środkiem stabilizacji rynku cukru. Rada Ministrów UE ustala corocznie urzędowe ceny. Są to cena interwencyjna na cukier oraz cena podstawowa i minimalna na buraki cukrowe. Ceny te obowiązują w całej Unii Europejskiej, a ich celem jest zapewnienie opłacalności produkcji cukru w ramach kwot **A+B**.

Cena interwencyjna cukru białego ustalona jest w kwocie 95% ceny docelowej i kształtuje się na poziomie 63,19 EUR/100kg. W regionach deficytowych jest podwyższana od około 1,45 do 2,35 EUR/100kg w celu zachęcenia producentów do zwiększenia produkcji. Agencje odpowiedzialne za skup cukru w państwach członkowskich UE mają obowiązek zakupu każdej ilości cukru wyprodukowanej w ramach kwot A+B w danej kampanii cukrowniczej, która nie została sprzedana. Nadwyżki cukru są zazwyczaj likwidowane poprzez system przetargów i eksport z dopłatami.

Cena interwencyjna cukru surowego. Cukier surowy, jest to cukier o wydajności 92%. Cena jest ustalana w oparciu o cenę interwencyjną na cukier biały, po uwzględnieniu marży przetwórczej. Cena ta obowiązuje na całym rynku UE.

Cenę bazową (podstawową) buraków oblicza się w oparciu o cenę interwencyjną na cukier biały, uwzględniając marżę przetwórczą, zawartość cukru w burakach, wpływy cukrowni ze sprzedaży melasy i koszt dostawy buraków do cukrowni. Cena ta wynosi 47,67 EUR/1000kg.

Cenę minimalną na buraki cukrowe ustala się na podstawie ceny bazowej (podstawowej) na buraki. Cena ta, jest zróżnicowana w zależności od tego, do jakiej kwoty będzie zaliczony cukier z nich wyprodukowany. Minimalna cena na buraki cukrowe służące do produkcji cukru z kwoty **A** wynosi 98% ceny podstawowej tj. 46,72 EUR/1000kg. Natomiast dla buraków przeznaczonych do produkcji cukru z kwoty **B** wynosi 68% ceny podstawowej.

Kwota cukru **A+B** przydzielana jest na okres od 1 lipca do 30 czerwca. Odpowiada ona ilości cukru spożywanego w UE oraz stanowi rezerwę przeznaczoną na zaspokojenie potrzeb konsumpcji. Ilość cukru wyprodukowana w ramach kwoty **A+B** może być sprzedana bezpośrednio na rynkach krajów UE. Nadwyżka może być wyeksportowana poza krajami „15” z zastosowaniem dopłat. Kwota cukru **A+B** objęta jest systemem cen gwarantowanych, przy czym gwarancja ceny w stosunku do ilości wyeksportowanej dotyczy ściśle określonej ilości.

■ Zagospodarowanie nadwyżek cukru w UE

Zagospodarowanie nadwyżek produkcyjnych w UE odgrywa bardzo ważną rolę, zwłaszcza w sytuacji nadprodukcji cukru w świecie i niższych cen światowych na ten produkt. Stała podaż cukru na rynku UE zależy od zapewnienia odpowiedniego poziomu kwot produkcji cukru i jego cen, zakupów interwencyjnych, systemu refundacji produkcyjnych, eksportowych oraz możliwości przeniesienia cukru z kwoty **C** na następny sezon. Stosowanie tych mechanizmów rynkowych, umożliwi regularne zaopatrzenie rynku wewnętrznego w cukier po stabilnej cenie w ciągu całego roku, zabezpiecza przed ryzykiem niedoboru na zakończenie kampanii cukrowniczej w UE.

Jednym z instrumentów zagospodarowania nadwyżek jest wspomniana wyżej możliwość przeniesienia części cukru **C** (maks. do 20% kwoty **A+B**) na następny sezon i wyłączenia tej ilości do kwoty cukru **A i B** w nowym sezonie. Mechanizm ten funkcjonuje wtedy, gdy produkcja cukru przekracza krajowe zapotrzebowanie i możliwości eksportowe są nieregularne. W ostatnich latach, zanotowano nadprodukcję cukru w kilku następujących po sobie kampaniach. W tej sytuacji, każda przeniesiona na następny sezon tona cukru **C** ogranicza wielkość cukru kwotowego z nowej kampanii, a magazynowanie przez rok cukru przeniesionego z jednego sezonu do drugiego, powoduje wzrost kosztów.

Jednakże, podstawowym sposobem zagospodarowania nadwyżek cukru, jest jego eksport na rynki krajów trzecich, zarówno cukru nadwyżki w ramach kwoty **A i B** przeznaczonych na eksport z dopłatami, jak również cukru wyprodukowanego poza kwotami wysyłanego za granicę bez dopłat.

Instrumenty polityki handlowej stosowane w UE tj. cła, kontyngenty taryfowe, SSG (dodatkowe opłaty celne), licencje importowe i eksportowe

Import cukru do krajów UE chroniony jest wysokimi stawkami celnymi, które w praktyce eliminują import, z wyjątkiem kontyngentów bezcłowych. Stałe cła importowe nakładane są na podstawie ceny importu na zewnętrznej granicy celnej importu.

Unia Europejska dla stosowania SSG, wprowadziła cenę progu ustaloną dla cukru białego, bez dodatków. Import poniżej tej ceny, powoduje nakładanie dodatkowej opłaty celnej SSG.

Import i eksport cukru w UE wymaga przedłożenia **licencji importowej lub eksportowej** wydawanej przez państwa członkowskie, każdemu kto złoży odpowiedni wniosek. Otrzymanie licencji poprzedzone złożeniem wniosku o jej przyznanie, poprzedzone jest wpłaceniem kaucji, która przepada, jeśli licencja nie zostanie wykorzystana w określonym przepisami terminie. Licencja taka jest ważna na całym obszarze UE.

Subsidia eksportowe – kwota dopłaty jest jednolita dla całej Wspólnoty. Wypłacana jest faktycznemu eksporterowi figurującemu na deklaracji celnej eksportowej. Instytucja dokonująca wypłaty powyższej subwencji, ma prawo kontroli wszystkich operacji powiązanych z wnioskiem o dokonanie dopłaty eksportowej. Stawki dopłat są ustalane przez Komisję Europejską dla każdego produktu podstawowego oddzielnie.

Subsydiowanie eksportu cukru nadwyżki kwoty **A+B** na terenie Wspólnoty działa na zasadzie formy samofinansowania. Źródłem środków na ten cel jest opłata produkcyjna płacona przez producentów cukru i plantatorów buraków cukrowych. Stawka podstawowa wynosi 2% ceny interwencyjnej od ilości cukru w ramach kwoty **A+B**. W przypadku gdy powyższy podatek nie jest wystarczający, może być nałożona opłata dodatkowa, wynosząca do 30% ceny (max do 37,5%) ceny interwencyjnej i odnosząca się do ilości cukru w ramach kwoty **B**. Wysokość tych dopłat, jest również uzależniona od potrzeb pozyskiwania środków na finansowanie eksportu. Jeżeli nawet te fundusze są niewystarczające dla subsydiowania eksportu, wprowadza się opłaty uzupełniające.

Jak widać na powyższym przykładzie, regulacja rynku rolnego Wspólnoty w ramach WPR jest bardzo zróżnicowana oraz skomplikowana. Dlatego też, w artykule tym chciałem przybliżyć moim kolegom mechanizmy jego regulacji i pomóc zrozumieć jego funkcjonowanie, ponieważ już w nie długim okresie regulacje te będą nas także obowiązywać. W następnych artykułach, postaram się w sposób prosty i zwięzły przybliżyć mechanizmy rządzące rynkiem owoców i warzyw, mięsa wołowego oraz zbóż.

P. S. Powyższy artykuł został opracowany na podstawie danych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz materiałów własnych zbieranych do pisanej pracy doktorskiej.

Wojciech PIETREWICZ
UC Olsztyn

Nowe przepisy

Dzienniku Ustaw Nr 138 z dnia 7 sierpnia 2003 r. p. 1320 opublikowane zostało rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie **zakazu przywozu niektórych towarów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z uwagi na niebezpieczeństwo przeniesienia zakaźnych gąbczastych encefalopatii**. Zakaz dotyczy niektórych towarów objętych następującymi pozycjami i kodami PCN: 0506, 0511, 2301, 2301 10 00 0, 2309, 3002, 3503 00, 9602 00 00, 9602 00 00 9.

◆◆◆ W Dzienniku Ustaw Nr 142 z dnia 13 sierpnia 2003 r., pod pozycją 1384 i 1385, ukazały się dwa rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie **ustanowienia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem na polski obszar celny** następujących towarów:

■ **gazowych urządzeń przepływowych do podgrzewania wody** (kod 8419 11 00 0) – opłata w wysokości 25% wartości celnej towaru będzie obowiązywała do 30 kwietnia 2004 r.;

■ **węgla wapnia** (kod 2849 10 00 0) – opłata w wysokości 15% wartości celnej towaru będzie obowiązywała do 30 kwietnia 2004 r.

◆◆◆ W Dzienniku Ustaw Nr 144 z dnia 20 sierpnia 2003 r. pod poz. 1403 opublikowane zostało rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 sierpnia 2003 r. w sprawie ustanowienia **opłaty wywozowej od zbóż i produktów przemysłu młynarskiego**. Opłata w wysokości 200 lub 300 zł za tonę (w zależności od kodu PCN) będzie obowiązywała do 30 kwietnia 2004 r.

◆◆◆ W Dzienniku Ustaw Nr 145 z dnia 21 sierpnia 2003 r. opublikowano szereg rozporządzeń Ministra Finansów związanych z przejęciem przez administrację celną ogółu spraw dotyczących podatku akcyzowego. Są to następujące rozporządzenia:

■ w sprawie wykazu naczelników urzędów celnych uprawnionych do wydawania i sprzedaży banderol lub wydawania upoważnień do wydawania banderol podatkowych i legalizacyjnych oraz terytorialnego zasięgu ich działania (poz. 1404);

■ w sprawie wzoru pieczęci kasującej bon paliwowy oraz wzorów niektórych dokumentów związanych z bonami paliwowymi (poz. 1405);

■ w sprawie oznaczania wyrobów znakami skarbowymi akcyzy (poz. 1406);

■ zmieniające rozporządzenie w sprawie podatku akcyzowego (poz. 1407);

■ zmieniające rozporządzenie w sprawie wzorów deklaracji podatkowych dla podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego (poz. 1408);

■ zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości norm maksymalnych dopuszczalnych ubytków (niedoborów) wybranych wyrobów akcyzowych (poz. 1409);

■ w sprawie wykazu i terytorialnego zasięgu działania naczelników urzędów celnych i dyrektorów izb celnych wykonujących zadania w zakresie podatku akcyzowego w obrocie krajowym (poz. 1410);

■ w sprawie wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego (poz. 1411);

■ w sprawie określenia wzoru zgłoszenia rejestracyjnego w zakresie podatku akcyzowego (poz. 1412).

Opr. Kinga FILIPOWICZ
OC MF

Nowa siedziba UC Piła

Administracja celna w Pile swą działalność rozpoczęła dnia... 01.04.1972 r. Ówczesny posterunek celny to dwóch celników i 15-metrowy pokój przy ekspozyturze na dworcu PKP.

W dniu 01.08.2003r., po 31 latach, teraz już urząd celny zawitał w nowym, naprawdę supernowoczesnym budynku.

W otoczeniu władz wojewódz-

kich i samorządowych oraz licznych znamienitych gości, Dyrektor Izby Celnej w Poznaniu – p. Czesław Szymaniak – w samo południe pierwszego dnia sierpnia dokonał uroczystego otwarcia nowej siedziby celników w Pile przy ul. Przemysłowej 23.

Jej architektura jest dość nietypowa, oparta na owalu – wszyscy korzystający cały czas wiedzą co dzieje się z dokumentami, na jakim etapie

obecnie jest ich odprawa – bowiem wszystkie stanowiska pracy są w jednym miejscu, właśnie na sali owalnej, w środku której usytuowane są miejsca dla klientów.

Oczywiście jest pełna klimatyzacja, wjazdy, toalety przygotowane także dla niepełnosprawnych, w budynku jest węzeł radiowy, przez który można poprosić w każdej chwili zgłaszających gdyby np. trzeba było wyjaśnić jakieś wątpliwości. Kierowcy mają do dyspozycji ogromny plac odpraw, toalety, w których mogą się odświeżyć, czynne całą dobę, przy budynku znajduje się mała gastronomia. Natomiast każdy celnik, których obecnie w Pile pracuje 39, ma samodzielne stanowisko komputerowe i właśnie zaczęto wdrażać CE-LINĘ.

Nową siedzibą UC Piła może śmiało chwalić się administracja celna i całe środowisko gospodarcze nie tylko Piły.

Bożena ADLER
Rzecznik Prasowy IC Poznań

Pożegnanie z Zamościem

W dniu 1 sierpnia 2003 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie właściwości miejscowej organów celnych. Na mocy tego aktu prawnego Urząd Celny w Zamościu wraz z podległymi Oddziałami Celnymi: w Hrebennem, Hrubieszowie, Zosinie, Biłgoraju i Tomaszowie Lubelskim został wyłączony ze struktury organizacyjnej Izby Celnej w Przemysłu i włączony do struktury organizacyjnej Izby Celnej w Białej Podlaskiej.

Powyższe zmiany organizacyjne wynikają z potrzeby usprawniania funkcjonalnego struktury organizacyjnej Służby Celnej, dostosowania struktury organizacyjnej administracji celnej do granic administracyjnych województw, przybliżenia organów celnych do aparatu skarbowego oraz innych służb i organów administracji publicznej.

Rozwiązanie to ma się przyczynić do lepszej współpracy z organami administracji rządowej na szczeblu województw.

Urząd Celny w Zamościu obejmuje swoją właściwością miejscową

powiaty: biłgorajski, hrubieszowski, tomaszowski, zamojski oraz miasto Zamość.

Wymienione na wstępie komórki organizacyjne podlegały pod przemyski urząd celny, a następnie izbę celną od 16 lutego 1993 r.

Krystyna MIELNICKA
Rzecznik Prasowy
IC Przemysł

Polsko-ukraińska współpraca w sprawach celnych cz. 2

Wizyta w Polsce Przewodniczącego Państwowej Służby Celnej Ukrainy – M. Kalenskiego

W dniach 5-7 czerwca 2003 r. w Warszawie odbyły się rozmowy Podsekretarza Stanu, Szefa Służby Celnej Rzeczypospolitej Polskiej – Roberta Kwaśniaka z Przewodniczącym Państwowej Służby Celnej Ukrainy – M. Kalenskim.

Szefowie Służb Celnych omówili nw. tematy:

1. Organizacja, nowe zadania i kompetencje polskiej Służby Celnej w kontekście przystąpienia do Unii Europejskiej.

Przewodniczący delegacji polskiej zapoznał uczestników spotkania z organizacją polskiej Służby Celnej, nowymi zadaniami i kompetencjami w kontekście przystąpienia do Unii Europejskiej. Zwrócił uwagę na nowe uprawnienia Służby Celnej związane z akcją zewnętrzną i wewnętrzną oraz specjalnym nadzorem akcyzowym, kontrolą nielegalnego zatrudnienia oraz legalnością pobytu cudzoziemców w Polsce, a także wspólną polityką rolną (jakościowo-ilościowa kontrola produktów rolnych i system dopłat stosowanych przez Unię Europejską w obrocie towarami rolnymi).

W związku z nowymi zadaniami Minister R. Kwaśniak zapowiedział zmiany strukturalne i alokacyjne, głównie na poziomie regionalnym i lokalnym. Omawiając przygotowanie polskiej Służby Celnej do pełnienia w przyszłości funkcji kontrolnych na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej, jaką po 1 maja 2004 r. będzie również granica polsko-ukraińska, Minister Kwaśniak podkreślił, że wśród priorytetowych zadań jest poprawa infrastruktury na przejściach granicznych, wzmocnienie kadrowe polskiej Służby Celnej, zmiany w organizacji pracy, wykorzystanie elektronicznego systemu zgłoszeń celnych oraz komputeryzacja pracy Służby Celnej.

2. Polityka celna Ukrainy;

Szef ukraińskiej Służby Celnej zwrócił uwagę na nowoczesne rozwiązania zastosowane w funkcjonowaniu administracji celnej Ukrainy, prace związane z nowym Kodeksem celnym i przepisami wykonawczymi – w oparciu o standardy europejskie, negocjacje w sprawie przystąpienia do Światowej Organizacji Handlu i konwencji międzynarodowych (np. Konwencja Kyoto), wyko-

ndzony eksperyment przyspieszonej kontroli celnej i granicznej, dokonywanej selektywnie, z wykorzystaniem analizy ryzyka i wyznaczeniem niezbędnego czasu na poszczególne czynności kontrolne wykonywane przez służby graniczne i celne. Pozytywna ocena eksperymentu pozwoli na stałe zastosowanie przyjętych rozwiązań.

Efektywność pracy funkcjonariuszy celnych w dużym stopniu zależy od

Spotkanie Szefów Służb Celnych Polski i Ukrainy zakończyło się uroczystym podpisaniem Porozumienia między Ministrem Finansów Rzeczypospolitej Polskiej a Państwową Służbą Celną Ukrainy o wymianie informacji o towarach przekraczających polsko-ukraińską granicę państwową (Warszawa, 6 czerwca 2003 r.).

rzystanie systemu łączności satelitarnej i systemu informatycznego dotyczącego towarów przekraczających ukraińskie granice, stałe podnoszenie kwalifikacji funkcjonariuszy celnych w Akademii Celnej w Kijowie i dwóch ośrodkach szkoleniowych.

Służba Celna realizuje politykę celną Rządu Ukrainy, zapewnia wykonanie zobowiązań międzynarodowych, prowadzi statystykę handlu zagranicznego, udoskonala system przekraczania granicy, wprowadzając „zielone korytarze” oraz wzmacniając zwalczanie przemytu i naruszeń przepisów celnych. Na mocy rozporządzenia w sprawie uproszczonego trybu przekraczania granicy w okresie od 15 czerwca do 1 grudnia br. zostanie przeprowa-

infrastruktury przejść granicznych i wśród zadań priorytetowych Szef ukraińskiej Służby Celnej wymienił rozbudowę przejść granicznych Dorohusk-Jagodini i Hrebenne-Rawa Ruska.

3. Wprowadzenie systemu wizowego i jego wpływ na czas przekraczania granicy polsko-ukraińskiej;

Przedstawiciel Komendy Głównej Straży Granicznej wyjaśnił szczegóły dotyczące wprowadzenia wiz dla obywateli Ukrainy przyjeżdżających do Polski z dniem 1 lipca 2003 r.

Podkreślił, że wynika to z obowiązku dostosowania polskiej polityki wizowej do wymogów Unii Europejskiej oraz dotyczy głównie przeciwdziałania nielegalnej migra-

cji i naruszeniom przepisów prawnych przez cudzoziemców przyjeżdżających do Polski.

Przygotowany jest projekt Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach ruchu osobowego, która szczegółowo określa system wizowy oraz ułatwienia w dostępie do wiz dla obywateli Ukrainy (wizy wielokrotne, długoterminowe, bez zaproszeń, dostępne w polskich konsulatach na całym świecie, szybki tryb wydawania – nie dłużej niż w ciągu 5 dni).

Dyrektor W. Kubacki zwrócił się z prośbą do partnerów ukraińskich o przygotowanie stosownej informacji w środkach masowego przekazu dotyczącej nowych zasad wjazdu do Polski.

Zapewnił, że kontrola graniczna będzie przeprowadzana sprawnie i szybko oraz, że nie będzie miała negatywnego wpływu na czas oczekiwania na przekroczenie granicy polsko-ukraińskiej.

Przedstawiciel Zarządu Organizacji Kontroli Granicznej Ukrainy podkreślił konieczność przyspieszenia negocjacji ww. Umowy, gdyż nie będzie ona obowiązywać w terminie wprowadzenia wiz, który w nocy dyplomatycznej przekazanej Stronie ukraińskiej został wyznaczony na dzień 1 lipca 2003 r.

Dyrektor W. Kubacki zwrócił się z wnioskiem o wyznaczenie przez Stronę ukraińską współprzewodniczącego Komisji ds. Przejść Granicznych i Infrastruktury Polsko-Ukraińskiej Rady Koordynacyjnej ds. Współpracy Międzyregionalnej.

4. Nowe zadania Służb Celnych związane z koniecznością ochrony granic przed atakami terrorystycznymi; możliwość podjęcia wspólnych działań na granicy polsko-ukraińskiej;

Dyrektor Departamentu Kontroli zwrócił uwagę na szczególne działania polskiej Służby Celnej w zakresie wzmoczonej kontroli towarów, które mogłyby być wykorzystane przez grupy terrorystyczne lub mogłyby służyć do produkcji środków wybuchowych. Podkreślił znaczenie współpracy funkcjonariuszy celnych

z innymi służbami kontrolnymi oraz szybkiej wymiany informacji w skali międzynarodowej.

Wskazał na potrzebę współdziałania w zakresie wymiany informacji dotyczących obrotu specjalnego (broń, amunicja, technologie specjalne), przekazywania wykazu towarów objętych ograniczeniami, wzorów dokumentów, pieczęci i podpisów towarzyszących przesyłkom specjalnym, ustalania ich ostatniego użytkownika, utworzenia punktów kontaktowych oraz określenia kategorii informacji przekazywanych w trybie natychmiastowym.

Minister R. Kwaśniak zaproponował, aby współpracę w tej dziedzinie na granicy polsko-ukraińskiej włączyć do zadań grupy roboczej powołanej zgodnie z postanowieniami Porozumienia między Ministrem Finansów Rzeczypospolitej Polskiej a Państwową Służbą Celną Ukrainy o wymianie informacji o towarach przekraczających polsko-ukraińską granicę państwową, podpisanego w Warszawie, dnia 6 czerwca 2003 r.

Strona ukraińska podkreśliła potrzebę wzmocnienia współpracy Służb Celnych w zakresie wykorzystania możliwości operacyjnych i prawnych dla zwalczania negatywnych zjawisk występujących na wspólnej granicy państwowej, głównie przemytu organizowanego przez grupy międzynarodowe, dla których jest on głównym źródłem zdobywania dużych kapitałów.

5. Przygotowanie Służb Celnych do wykonywania wspólnej kontroli w związku z wejściem w życie z dniem 29 grudnia 2002 r. Umowy między Rządem RP a Gabinetem Ministrów Ukrainy o współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko-ukraińską granicę państwową;

Szefowie Służb Celnych Polski i Ukrainy zaakceptowali propozycję zgłoszoną przez ekspertów celnych w sprawie powołania polsko-ukraińskiej grupy roboczej dla wdrożenia wspólnej kontroli i wyznaczyli jako zadanie priorytetowe uzgodnienie nowej procedury odpraw na przejściu granicznym Krościenko-Smolnica, którego uruchomienie planowane jest w lipcu br. Doświadczenia z tego przejścia będą wykorzystane dla opracowania procedur kontrolnych na innych przejściach granicznych.

Minister R. Kwaśniak zobowiązał się do przekazania w ciągu 2 tygodni składu polskiej części wspólnej grupy roboczej.

6. Polsko-ukraińska współpraca w ramach RILO, wymiana informacji w systemie CEN/RILO;

Przedstawiciel RILO w Warszawie pozytywnie ocenił współpracę z kra-

ową jednostką organizacyjną w Kijowie i zwrócił się ponownie z prośbą do Szefa Służby Celnej Ukrainy o oddelegowanie funkcjonariusza celnego do pracy w biurze RILO w Polsce, podkreślając wysoki poziom i dużą aktywność Służby celnej Ukrainy we współpracy międzynarodowej oraz jej osiągnięcia w zwalczaniu przestępczości celnej. Podziękował za zorganizowanie w 2001 r. w Kijowie corocznego spotkania RILO/NSP dla Regionu Europy Wschodniej i Środkowej.

Przewodniczący M. Kalensky przychylnie ustosunkował się do propozycji oddelegowania przedstawiciela ukraińskiej Służby Celnej do pracy w biurze RILO w Warszawie.

7. Arena możliwości współpracy laboratoriów celnych Polski i Ukrainy przy wykorzystaniu pomocy oferowanej przez kanadyjską administrację celną;

W styczniu 2003 r. zaproponowano stronie ukraińskiej nawiązanie współpracy między laboratoriami celnymi. Do tego projektu skłonna jest czynnie włączyć się administracja celna Kanady. Współpraca polegałaby, między innymi, na szkoleniu

ekspertów, wymianie informacji o towarach podlegających badaniom i kontroli, ujednoczeniu metod badawczych. Strona ukraińska wyraziła zainteresowanie współpracą między laboratoriami i zaproponowała zorganizowanie na Ukrainie roboczego spotkania w celu ustalenia zasad współpracy w tej dziedzinie.

8. Współpraca w zakresie szkolenia funkcjonariuszy celnych;

Strona ukraińska wystąpiła z propozycją nawiązania ścisłej współpracy między jednostkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za system szkolenia (przygotowawczego i doskonalącego) funkcjonariuszy celnych, wymiany doświadczeń w zakresie merytorycznego przygotowywania szkoleń, wykorzystania bazy szkoleniowej, wymiany wykładowców oraz udziału funkcjonariuszy celnych w szkoleniach organizowanych w Polsce i na Ukrainie.

Strona polska wystosuje zaproszenie dla ukraińskich ekspertów szkoleniowych do złożenia wizyty w Warszawie w celu wypracowania szczegółowych zasad współpracy między pionami szkoleniowymi.

9. Współpraca w zakresie ustalania wartości celnej towarów;

Strona ukraińska wystąpiła z propozycją nawiązania współpracy między ekspertami celnymi zajmującymi się problematyką ustalania wartości celnej towarów. Strona polska pozytywnie ustosunkowała się do tej propozycji i zobowiązała się do tej propozycji i zobowiązała się do zorganizowania spotkania ekspertów i dokonania wymiany doświadczeń w zakresie zasad określania wartości celnej importowanego towaru dla celów ustalania należności celnych.

Strona ukraińska przekazała projekt Porozumienia między Państwem Służbą Celną Ukrainy a Ministrem Finansów Rzeczypospolitej Polskiej o współpracy w zakresie kontroli wartości celnej towarów przewożonych przez granicę celną Ukrainy i Rzeczypospolitej Polskiej.

Strona polska uzgodni projekt Porozumienia z właściwymi jednostkami organizacyjnymi i zaprosi ukraińskich ekspertów celnych na negocjacje do Polski.

Jadwiga KOWALCZUK
Naczelnik Wydziału Współpracy
Międzynarodowej DC MF

Goście z Rosji w IC Białystok

4 lipca w Izbie Celnej w Białymstoku gościliśmy delegację Przedstawicielstwa Służby Celnej Federacji Rosyjskiej w Republice Białoruś.

Polskiej grupie przewodniczył Mirosław Sienkiewicz (Dyrektor IC w Białymstoku), a Ministerstwo Finansów reprezentował Dariusz Bobiński (Naczelnik w Departamencie Kontroli Celnej), a grupie rosyjskiej przewodniczył Walery Jewsiutin (kierujący przedstawicielstwem).

Z inicjatywą zorganizowania takiego spotkania wyszła strona rosyjska – a dokładnie jej poprzedni przedstawiciel w Białorusi.

Podczas spotkania zapoznaliśmy naszych gości z zadaniami i strukturą naszej administracji (włączając

nowe uprawnienia operacyjne) – sygnalizując rychłe zwiększenie naszych uprawnień:

- wykonywanie szczególnego nadzoru podatkowego w zakresie produkcji i obrotu wyrobami akcyzowymi, a także w zakresie gier losowych;
- uzyskanie statusu organu podatkowego w zakresie podatku VAT i akcyzowego w imporcie;
- uzyskanie statusu organu podatkowego w zakresie akcyzy krajowej;
- kontrole legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców.

Przedstawiliśmy także aktualną analizę sytuacji związanej z przemysłem wyrobów akcyzowych proponując jednocześnie rozpoczęcie wy-

miany informacji z Krajową Grupą Zadaniową ds. Wyrobów Alkoholowych i Tytoniowych na ten temat.

Podczas rozmów zaproponowaliśmy rozważenie możliwości powołania w przyszłości na naszej granicy punktu kontaktowego administracji celnych Polski, Rosji i Białorusi – dzięki takiemu punktowi wymiana lub weryfikacja informacji pomiędzy naszymi służbami prowadzona byłaby efektywniej, tak aby nasza granica była należycie chroniona.

Mamy nadzieję, iż na następnym spotkaniu grono uczestników będzie znacznie szersze.

Mariusz KOWALCZUK
Rzecznik Prasowy
IC Białystok

Szwedzki Urząd Celny cz. 2

Międzynarodowa działalność

Szwedzki Urząd Celny jest publiczną władzą działającą na szczeblu międzynarodowym i jest reprezentowany w 130 międzynarodowych organizacjach. Reprezentowany w wielu różnych instytucjach np. Unii Europejskiej i Światowej Organizacji Celnej, w których sprawy dotyczące importu, eksportu i tranzytu oraz działalności przestępczej są przedmiotem zajęć.

Urząd Celny współpracuje z wieloma krajami Unii Europejskiej jak również krajami z zewnątrz, gdzie podstawą są międzynarodowe konwencje i wzajemne porozumienia.

Pozyskanie odpowiednich informacji niezbędnych do analiz celnych polega na ścisłej współpracy z różnymi krajowymi i międzynarodowymi władzami i organizacjami. Szwedzki Urząd Celny ma sześciu

kontaktowych funkcjonariuszy stacjonujących w różnych częściach Europy, m. in. w Rosji, przy Europol-u. Odgrywają oni ważną rolę we współpracy z policją i władzami celnymi za granicą.

Nurt pracy „Kierowanie wymianą towarową”

Celem procesu pracy szwedzkiej administracji celnej jest rozwój

Regionalna struktura organizacyjna Dyrektor Regionalny					
Planowanie i Rozwój	Dział Analiz	Dział Handlu	Dział Anty-Przemytnczy	Dział Dochodzeń Celnych	Finanse i Kadry
<ul style="list-style-type: none"> - Proces Kontroli - Rozwój i Technologia Informacji - Marketing - Sprawy Prawne 	<ul style="list-style-type: none"> - Koordynacja - Wywiad - Analiza Ryzyka 	<ul style="list-style-type: none"> - Planowanie Działań - Informacja Celna i Zapewnienie Jakości - Zezwolenia celne - Audyt 	<ul style="list-style-type: none"> - Planowanie Działań - Oddział I Anty-Przemytnczy - Oddział II Anty-Przemytnczy - Nadzór 	<ul style="list-style-type: none"> - Dochodzenia Anty-Przemytncze - Dochodzenia Oszustw Celnych 	<ul style="list-style-type: none"> - Kadry - Finanse

FAKTY i LICZBY w 2000 roku	
WYMIANA TOWAROWA: STATYSTYKA, WIELKOŚĆ RUCHU. IMPORT I EKSPORT etc.	
Przedsiębiorczość Import firm i przedsiębiorstw z długiem celnym	14.526
Handel zagraniczny wliczając wewnętrzny rynek UE Wartość eksportu Wartość importu	794,5 biliona koron szwedzkich 665,6 biliona koron szwedzkich
Wjazdowy ruch graniczny Ciężarówki i przyczepy Samochody osobowe Promy, statki pasażerskie Statki towarowe Jednostki powietrzne Podróżni (przybywający promami, statkami, samolotami) Podróżni (przybywający drogą lądową)	1.212.000 11.170.000 85.000 29.000 134.000 25.849.000 26.969.000
Dokumenty handlowe Deklaracje eksportowe: (79 % elektronicznie) Deklaracje importowe: Normalna procedura i uzupełniające zgłoszenia Zgłoszenia uproszczone (86 % elektronicznie)	2.178.000 1.564.287 1.022.851

POBÓR CEŁ I PODATKÓW	
Łączna wielkość poboru 51,2 biliony koron szwedzkich	
Największe pozycje to: VAT Cło i opłaty rolnicze	47,3 biliony koron szwedzkich 3,6 biliony koron szwedzkich
Kilka innych podatków/ opłat m. in. Podatek od wyrobów tytoniowych Opłata ruchu drogowego	7.836.164 koron szwedzkich 10.295.609 koron szwedzkich
Łączne wydatki na Szwedzki Urząd Celny 1,2 biliony koron szwedzkich	
OCHRONA GRANICY	
Narkotyki W 2510 przypadkach Szwedzki Urząd Celny przechwycił: Heroina Kokaina Khat Marihuana i haszysz Amfetamina Opium LSD	20 kg 32 kg 1806 kg 862 kg 39 kg 7 kg 278 porcji
Preparaty dopingowe	112760 tabletek i 25 l preparatów w płynie
Żywe zwierzęta	31 zwierząt przechwyconych w 10 przypadkach
Gatunki zagrożone wyginięciem i produkty z nich pochodzące	22 produkty / gatunki przechwycone w 11 przypadkach
Alkohol Wyroby spirytusowe Wino Mocne piwo	619 889 litrów 18 231 litrów 187 000 litrów
Wyroby tytoniowe Papierosy Inne produkty tytoniowe	44,7 miliony 712 kg
Broń	648 szt.
Wyposażenie techniczne w dyspozycji Szwedzkiego Urzędu Celnego	48 psów wykrywających narkotyki 337 samochodów 19 pojazdów śnieżnych 6 łodzi 5 mobilnych i 12 stacjonarnych urządzeń rentgenowskich

i utrzymanie roli urzędu celnego jako kompetentnego promotora szwedzkiego handlu zagranicznego poprzez zapewnienie jakości.

Cel i wizja procesu ma wyraźnie określone wskazówki w kierunku wzrostu orientacji na klienta i poprawę obsługi, w ten sposób, że wszystkie zgłoszenia i szczegóły w deklaracjach celnych są „wstępnie prawidłowe”.

Funkcjonariusze celni wykonując zadania usiłują minimalizować koszty

procedur celnych dla społeczności biznesowej i publicznej, a także dla własnej służby celnej. Muszą oferować wysoki poziom obsługi, w ten sposób, że właściwy handel z krajami trzecimi jest ulepszany na tyle co możliwe, a legalny przepływ towarów wewnątrz Unii nie jest utrudniany.

Projekty i innowacje

Podczas roku 2000 Szwedzki Urząd Celny uruchomił 21 central-

nych innowacyjnych projektów i programów pilotażowych. 14 z nich zostało zakończonych w ciągu roku. W 2000 roku m. in. uruchomiono w Internecie projekt „e-TULL” nazywany „Wirtualnym Urzędem Celnym”, którego celem było zaoferowanie powszechnej na ogół lepszej obsługi celnej.

Marzena KAŁKA
UC Zielona Góra

Przystanek Woodstock

Celnicy Wydziału Kontroli Operacyjnej z Izby Celnej w Poznaniu oraz w Toruniu, wielkopolscy policjanci, funkcjonariusze Straży Ochrony Kolei i... 10 psów – ta grupa w dniach 31.07 i 01.08. br. przeprowadziła wzmożoną kontrolę pociągów, którymi udawali się podróżni na festiwal w Żarach.

Wynik akcji to odnalezienie 5,93 gr amfetaminy, 44,02 gr marihuany, 0,62 gr haszyszu i dwóch tabletek ekstazy o łącznej wartości prawie 1500 zł oraz jeden bagnet i tzw. kastet. Zatrzymanych także zostało 22 uczestników imprezy, u których znaleziono narkotyki a którym za nielegalne posiadanie środków odurzających lub psychotropowych grozi teraz kara do 3 lat pozbawienia wolności.

Odnalezionych narkotyków było dużo więcej niż podczas podobnej akcji związanej z Love Parade w Berlinie przeprowadzonej w połowie lipca 2003 r.

Bożena ADLER
Rzecznik Prasowy IC Poznań

Celnicy z Przemysła kontra przemytnicy

„Podrabiany” festiwal filmowy – mogliby urządzić celnicy w przemyskim terminalu celnym

Po 2 miesięcznej przerwie przemytnicy przypuścili atak i znowu spróbowali szczęścia w przemyśle „podróbek”.

Tym razem ukryli prawie 4000 filmowych i muzycznych hitów w materacu łóżka w jednym z wagonów sypialnych pociągu relacji Kijów-Wrocław.

Ogółem ujawniono około 3200 płyt DVD z 10-cioma różnymi – najnowszymi filmami, pozostałe 800 – to płyty CD. Celnicy wstępnie wycenili towary na kwotę ok. 65.000 zł.

Przypomnę, iż w roku 2003 przemyscy celnicy udaremniili już przemyt ponad 20 tys. sztuk pirackich nagrań, w tym ponad 16 tys. płyt CD.

W tym roku rekordzistą jest się 43-letni Oleksandr K. z Kijowa, który w dniu 10 czerwca br. usiłował przemyścić **3890 pirackich płyt DVD z najnowszą wersją MATRIXA oraz ponad 100 płyt z nagraną muzyką rozrywkową.**

Jego zamiary udaremniili celnicy z przejścia drogowego w Korczowej.

Przemyt był ukryty w profesjonalnej skrytce, umieszczonej za oparciem tylnego siedzenia niebieskiego PEUGEOTA

Był to największy przemyt płyt DVD ujawniony na terenie właściwości miejscowej Izby Celnej w Przemysłu.

Oleksandr K. z Kijowa podróżował z dwoma młodszymi kumplami – wszyscy, chcąc zmylić funkcjonariuszy celnych, zgodnie twierdzili iż jadą na zawody kolarskie do Wrocławia, na dowód czego na widocznym miejscu umieszczony był rower.

Tytułem zabezpieczenia grożącej kary grzywny zajęto 2.200 zł.

Sprawcami tego przemytu zajęła się Policja.

„Prochy” w pociągu Kijów – Praga

2200 tabletek „Metandenonu” oraz 40 ampułek „Sustanonu 250” – czyli metabolików stosowanych na przyrost masy mięśniowej ujawnili przemyscy celnicy w skrytkach pociągu relacji Kijów – Praga.

Towar ten wyceniono na kwotę 1.340 PLN.

Nie jest to ilość duża, nie mniej jednak fakt ujawnienia tych towarów świadczy o istniejącym zagrożeniu.

„Cigariety” nadal na topie

Przemyt papierosów nadal kwitnie. W sierpniowy weekend na czele przemytników stali kierowców autokarów kursowych przekraczających granicę przez przejście drogowe w Hrebennem. Łącznie ze skrytek 5-ciu różnych autokarów (np. Stryj-Warszawa, Kałuż-Brno, Lwów-Lublin), celnicy powyjmowali prawie 100 tys. sztuk papierosów. Średnia na 1 autokar wynosiła ponad 900 paczek czyli około 18-20 tys. sztuk.

Równocześnie na przejściu dla pieszych w Medyce, zajęto ponad 370 tys. sztuk (ponad 18.500 paczek).

W sumie podczas weekendu musiała być zachowana „norma przemytu” – czyli w granicach 500 tys. sztuk.

Przemytnicze Fiaty Ducato i jeden Volkswagen czyli blady strach w Medyce

Przemyt 23.688 paczek papierosów różnych marek (Pall-Mall, Prima, LM, Monte Carlo i Westów), bez polskich znaków akcyzy udaremnili w nocy 29/30 lipca br. służby graniczne z przejścia drogowego w Medyce.

Przemytnik-rekordzista, 31-letni mieszkaniec Kosowa na Ukrainie wjechał na granicę po godzinie 19-tej.

Dzięki zastosowaniu przez Straż Graniczną urządzenia zwanego fiberoskopem, a następnie dokładnym sprawdzeniu przez celników skrytek w jego pożyczonym Volkswagencie ujawniono prawie 12.500 paczek papierosów o wartości około 10 tys. zł.

Towar ukryty był w różnych trudno dostępnych skrytkach samochodu: w dachu, ścianach bocznych, kabinie kierowcy oraz innych rozmaitych zakamarkach.

Kolejne osoby próbujące szczęścia na granicy wjechały kilka godzin później trzema Fiatami Ducato i również napotkały na swojej drodze fiberoskop Straży Granicznej. Stwierdzono, że we wszystkich samochodach – busach zrobiono podwójne podłogi, a w nich oczywiście ukryto papierosy, tak:

- 39-letni Iwan: 4320 paczek,
- 28-letni Jewhenij: 3754 paczki
- 33-letni Walerij: 3120 paczek.

Sprawcy popełnionych przestępstw i tak muszą być zadowoleni, ponieważ jako przedmiotów służących do popełnienia przestępstwa nie zajęto im samochodów.

Muszą jednak przeboleć kwoty, jakie celnicy zajęli im na zabezpieczenie grożącej kary grzywny. Ogółem dla czterech osób kwota wyniosła 5.900 zł.

Zdziwiony Oleksandr – nie wiem skąd kiel morsa znalazł się w moim bagażu

W trakcie rewizji bagażu należącego do podróżnego Oleksandra R. z zawodu inżyniera budowy statków, funkcjonariusz celny ujawnił kiel morsa – *Odobenus rosmarus*, waga: 1816 g, długość 570 mm, obwód mierzony na środku długości kła 160 mm.

Ujawniony kiel figuruje w wykazie gatunków zagrożonych wyginięciem – jako okaz CITES ujęty w Konwencji Waszyngtońskiej. Celem tej konwencji, podpisanej w 1973 r. w Waszyngtonie, ratyfikowanej przez Polskę w 1990 r. jest ochrona dzikich zwierząt i roślin zagrożonych wyginięciem z powodu niekontrolowanego handlu.

Najdziwniejsze jest jednak to iż podróżny chcąc uniknąć odpowiedzialności karnej oświadczył, że nie wie skąd okaz znalazł się w jego bagażu.

Mimo tego tłumaczenia sprawcą zajęła się miejscowa Policja.

Podróbki w ukraińskich busach

Ponad 1200 sztuk podrabianej odzieży renomowanych firm (NIKE, REEBOK, ADIDAS, PUMA) zajęli celnicy z Medyki przed południem w sobotę, 16 sierpnia 2003 r.

Wiktor B. i Wasyl K. – dwaj 30-latkowie z Czerniowiec zgłosili do odprawy celnej po jednym kartonie papierosów oraz rzeczy osobiste. Tymczasem w wyniku szczegółowej kontroli dwóch busów celnicy ujawnili „chodliwe” podróbki: 205 szt. bluz, 285 par spodni oraz 720 kompletów dresów. Podróżni oświadczyli, że towar ten ma wartość 46 725 zł i był przeznaczony na stadion 10-lecia w Warszawie.

Towary te ukryte były w dachach obu pojazdów oraz w workach zamaskowanych między częścią towarową a pasażerską.

Krystyna MIELNICKA
Rzecznik Prasowy
IC Przemysł

Wzrasta przemysł papierosów!

Tylko w lipcu celnicy na przejściach granicznych podległych białskiej izbie udaremnili przemysł 360 tysięcy paczek papierosów różnych znanych marek o wartości rynkowej około 1,5 mln zł. Taką ilością papierosów można wyładować po brzegi dwie naczepy tira.

Obserwujemy duży wzrost prób przemysłu papierosów głównie na przejściach granicznych z Ukrainą. W tym roku rzadziej zdarzają się spektakularne kontrabandy w tirach, natomiast wyraźnie widać wzrost przemysłu papierosów w pociągach i samochodach osobowych oraz w autokarach.

W ostatnich miesiącach przemytnicy z Ukrainy szczególnie upodobałi sobie dwa pociągi relacji Kijów – Warszawa i Kijów – Berlin. W związku z tym prowadzone są w nich nasilone akcje kontrolne. Okazuje się, że we wszelkich możliwych skrytkach konstrukcyjnych (w siedzeniach, ścianach, sufitach, lukach wentylacyjnych) poukrywanych jest po kilka tysięcy paczek papierosów.

Niezwykle popularne do ukrywania przemysłu papierosów jest też drogowe przejście w Dorohusku. Tam wyroby tytoniowe pochowane są głównie w autokarach kursowych jadących z różnych ukraińskich miejscowości (Łuck, Kowel, Nowowołyńsk, Włodzimierz Wołyński), a także w skrytkach samochodów osobowych i dostawczych. Zdarza się, że kierowcy tirów chowają papierosy w kabinach ciężarówek. Na tym przejściu każdej doby zajmuje się po kilka tysięcy paczek wyrobów tytoniowych.

Niemalą ilość papierosów trafia się też na przejściu kolejowym w Terespolu. Tam też popularne są przeróżne skrytki konstrukcyjne pociągów jadących z Brześcia i Moskwy. W lipcu na tym przejściu celnicy udaremnili przemysł ponad 80 tys. paczek.

Na początku sierpnia dużą pomysłowością wykazał się 24-letni mieszkaniec Iłży, przekraczający granicę w Dorohusku. Okazało się, że w busie IVECO DAILY, którym podróżował skonstruowane są dodatkowe ściany boczne, podwójna podłoga i przerobiony dach w części ładunkowej. W wymienionych skrytkach znajdowało się łącznie 11.500 paczek papierosów różnych znanych marek. Do wszczętej sprawy karnej skarbowej zajęto oprócz ujawnionego towaru samochód jako specjalnie przystosowany do przemysłu.

Inna ciekawa sprawa trafiła się celnikom z Dorohuska nocą 20 sierpnia. Podczas kontroli autokaru jadącego z Kowla do Niemiec celnicy ujawnili duże ilości ukrytych papierosów. W lukach konstrukcyjnych autokaru (siedzeniach, otworach nawiewowych, skrytkach podłogowych) poupychane były paczki z papierosami różnych znanych marek, w sumie 7.150 paczek o wartości rynkowej prawie 30 tys. zł. Autokarem podróżowały 44 osoby z Ukrainy (kilkanaście osób dorosłych wraz z dziećmi) twierdzili, iż jadą turystycznie do Niemiec. Wszyscy zarzekali się, iż nic nie wiedzieli o ukrytych w autokarze papierosach, i że nie są one ich własnością. Tak samo tłumaczyli się dwaj kierowcy autokaru i opiekun grupy. Po ich przesłuchaniu celnicy wszczęli sprawę karną skarbową przeciwko osobie nieznanej. Sprawę przekazano Prokuraturze w Chełmie do dalszego prowadzenia.

Obfity weekend – spirytus w podłodze i dużo papierosów

W weekend (23-25 sierpnia) okazał się niezwykle pracowitym dla celników z naszych przejść granicznych. Wszczęli 38 spraw karnych skarbowych zajmując do nich prawie 40 tys. paczek papierosów różnych znanych marek i ponad 300 litrów alkoholu głównie w nieoryginalnych opakowaniach. Wartość rynkowa zajętych wyrobów akcyzowych wyniosła około 180 tys. zł.

Przykładowo nocą 24 sierpnia tylko z jednego pociągu jadącego z Kijowa do Warszawy celnicy wyjęli 6 tys. paczek papierosów, poukrywanych we wszelkich możliwych skrytkach konstrukcyjnych przedziałów i wagonów.

Niemalą ilość wyrobów tytoniowych próbowała przemieścić tej nocy do Polski 22-letnia Ukrainka podróżująca volkswagenem transporterem. Podczas rewizji celnicy z Dorohuska znaleźli pod tapicerką dachową samochodu skrytkę, a w niej 2.040 paczek papierosów. Młoda kobieta straciła towar, czeka ją jeszcze sprawa karna skarbo-

Bus IVECO DAILY z dodatkowymi ścianami bocznymi, podwójną podłogą i przerobionym dachem.

wa za próbę przemysłu papierosów.

Ciekawą skrytkę wymyślił też 22-letni mieszkaniec Brześcia przekraczający granicę w Sławatyczach. W butli gazowej ukrył 240 paczek papierosów. Do wszczętej sprawy karnej skarbowej oprócz papierosów celnicy zajęli butlę jako dowód przestępstwa.

Natomiast 35-letni mieszkaniec Kobrynia (na przejściu w Sławatyczach), jadący – jak twierdził – do Polski po telewizory stracił 1100 zł zajęte na poczet grożącej grzywny i samochód jako przystosowany specjalnie do przemysłu. Podczas rewizji, celnicy ujawnili w fordzie transit, którym podróżował, specjalnie wmontowany zbiornik w podłogę samochodu, a w nim 106 litrów spirytusu.

Nie udało się zarobić na przemyśle 41-letniemu Rosjaninowi jadącemu autokarem z Moskwy przez przejście w Terespolu. Rosjanin ukrył w autokarowym bagażniku dwie torby podróżne z 1150 paczkami papierosów. Kiedy celnicy ujawnili przemysł, szczerze wyznał, iż towar zakupił na rynku w Moskwie i zamierzał sprzedać z zyskiem w Niemczech. Zakończyło się postępowaniem karnym skarbowym.

Barbara KORWIN

Rzecznik Prasowy Izby Celnej w Białej Podlaskiej

Nietypowy przemyt

15 sierpnia nad ranem na drogowym przejściu granicznym z Litwą w Budzisku celnicy zatrzymali dość niecodzienny transport, który próbował wyjechać z Polski.

Około godziny 1: 00 nad ranem funkcjonariusz, który waży ciężarówkę, wytypował jedno z aut stojących na platformie wyjazdowej, którego widok sprawiał wrażenie załadowanego ponad miarę. Kierowca (obywatel Polski) na pytania celnika o rodzaj wiezionego towaru, odparł, iż jedzie bez żadnego ładunku!? Rewizja ciężarówka potwierdziła podejrzenia celnika – cała chłodnia była po brzegi wypełniona odzieżą i butami pochodzenia chińskiego – na który to towar kierowca i towarzyszący mu dwaj obywatele Łotwy i jeden Litwin nie mieli żadnych dokumentów!!! Więcej – kierowca ciężarówka nie miał licencji na transport międzynarodowy, kart opłaty drogowej i tarcz tachografu.

Celnicy z Budziska oszacowali wartość towaru na około 10 – 15 000 USD. Przewoźnikowi może dodatkowo grozić kara około 15 000 zł za dokonywanie transportu drogowego bez wymaganych dokumentów.

To pierwszy taki przypadek zanotowany przez naszych celników – do tej pory mieliśmy raczej do czynienia z przemytem do Polski.

Mariusz KOWALCZUK
Rzecznik Prasowy
Izba Celna w Białymstoku

Kubuś Puchatek, Parker i celnicy z Bydgoszczy

W połowie bieżącego roku celnicy z Urzędu Celnego w Bydgoszczy udaremniili wprowadzenie na rynek krajowy towarów, co do których istniało uzasadnione podejrzenie naruszenia praw własności intelektualnej.

Były to w pierwszym przypadku 1068 albumów fotograficznych z nadrukiem Kubusia Puchatka, natomiast w drugim pióra kulkowe i długopisy Parkera w ilości 80 sztuk. Praktycznie w obu przypadkach o kontroli zgłoszeń celnych zdecydowała prawidłowo przeprowadzona analiza ryzyka.

W sprawie albumów fotograficznych o wytypowaniu towaru do rewizji zdecydowały następujące elementy:

- sporadyczne składanie zgłoszeń celnych przez importera,
- rodzaj towaru,
- przywóz towaru w kontenerze,
- przywóz towaru z Chin via Hamburg.

Po otwarciu kontenera okazało się, że jest on całkowicie wypełniony kartonami. Wstępnie otworzono kilka kartonów znajdujących się w tylnej części kontenera, w których stwierdzono albumy fotograficzne, pakowane po 12 sztuk w jednym kartonie.

Były to albumy nie budzące jakichkolwiek podejrzeń co do naruszenia praw autorskich.

Następnie przeprowadzono szacunkowe obliczenia, z których wynikało, że w kontenerze może znajdować się więcej towaru niż to wynikało z dokumentów (później okazało się, że podejrzenie to nie potwierdziło się). Wobec powyższego zdecydowano o konieczności przeprowadzenia pełnej rewizji. W kartonie z napisem „design 1-51”, stwierdzono 12 albumów, na okładkach których znajdowały się postacie z filmu rysunkowego „Kubuś Puchatek”. Na podstawie zestawienia firm oraz znaków objętych ochroną praw własności intelektualnej, ustalono, że przedmiotem ochrony są prawa autorskie do wizerunków postaci z filmów rysunkowych. W przesyłce zawierającej 653 kartony aż 4 zawierały zakwestionowany towar w ilości 1068 sztuk albumów. Natychmiast nawiązano kontakt z przedstawicielem firmy „The Walt Disney”, w celu ustalenia czy właściciel praw zainteresowany jest zatrzymaniem towaru. Okazało się, że importer nie posiada licencji na korzystanie ze znaku i właściciel praw wnosi o zatrzymanie towaru. W terminie przewidzianym prawem strony doszły do ugody i po uregulowaniu należności celnych i podatkowych towar zwolniono.

W przypadku artykułów biurowych rzecz miała się następująco. W wyniku przeprowadzonej weryfikacji dokumentów oraz rewizji towaru, ustalono, że część długopisów i piór kulkowych opatrzonych jest znakiem towarowym słownym i graficznym PARKER. Z uwagi na to, że firma Parker nie złożyła wniosku o ochronę praw własności intelektualnej do Dyrektora Izby Celnej w Warszawie, w bazie Urzędu Patentowego ARS PATENT ustalono, że Parker jest znakiem zarejestrowanym w Polsce na rzecz Parker Pen Products z Wielkiej Brytanii, a przedstawicielem jest Przedsiębiorstwo Rzeczników Patentowych „PATPOL” sp. z o. o. z Warszawy. Stąd też z urzędu wydano decyzję o zatrzymaniu towaru i powiadomiono o niej przedstawiciela Parkera. O zatrzymaniu towaru, mimo braku materiałów porównawczych, zdecydowały następujące fakty:

- zgłaszający nie przedstawił licencji na korzystanie ze znaku towarowego Parker,
- na długopisach i piórach, oprócz znaku Parker umieszczone były oznaczenia reklamowe importera,
- wątpliwości budziła jakość towaru.

Teraz ruch należy do przedstawiciela Parkera i od niego zależą dalsze działania funkcjonariuszy celnych.

Agata RADZIEJSKA
Rzecznik Prasowy
Izba Celna w Toruniu

Wizyta Szefa Służby Celnej w Szczecinie

W dniach 13-14 sierpnia br. Szef Służby Celnej Robert Kwaśniak gościł z roboczą wizytą w szczecińskiej Izbie Celnej oraz w oddziałach celnych w Kołbaskowie, w Rosówku, a także w miejscach wyznaczonych w Nowym Warpnie i „Odra Zachodnia” w Gryfinie.

Po przyjeździe do Szczecina późnym popołudniem Pan Minister wraz z zastępcą dyrektora Izby Celnej w Szczecinie Krystyną Bodnar wizytował Miejsce Wyznaczone w Nowym Warpnie, gdzie odprawę celną przechodzą pasażerowie statków wolnoctwowych. Pan Minister rozmawiał z funkcjonariuszami oraz przyglądał się ich pracy.

Drugi dzień wizyty rozpoczął się od spotkania w Izbie Celnej w Szczecinie z Zastępcami Dyrektora Krystyną Bodnar i Jadwigą Wolińską.

Rozmowy dotyczyły przygotowań do realizacji nowych zadań od 1 września br. Następnie o wdrażaniu CELINY Pan Minister rozmawiał z kierownikiem wdrożenia Wiolettą Borek oraz jej zastępcą Katarzyną Małachowską.

Kolejnym punktem wizyty Pana Ministra Roberta Kwaśniaka było przejście graniczne Kołbaskowo-Pomellen.

W Kołbaskowie rozmawiano przede wszystkim o zasadach funkcjonowania tam polskiego oddziału celnego po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

Po zakończeniu rozmów Pan Minister pojechał na przejście graniczne w Rosówku, skąd po przywitaniu się z funkcjonariuszami celnymi, Strażą Graniczną i Bundesgrenschuzu pojechał przez terytorium Niemiec do Miejsca Wyznaczonego „Odra Zachodnia” w Gryfinie. Tam rozmawiał z niemieckimi pogranicznikami oraz naszymi funkcjonariuszami na temat funkcjonowania żeglugi wolnoctwowej i łamania przepisów prawa związanych z handlem wolnoctwowym.

Z pobieżnych obliczeń wynika, że tylko na tym przejściu straty Skarbu Państwa z tytułu nieopłaconej akcyzy za kupiony na statkach alkohol wynoszą 6 mln zł miesięcznie. Może wizyta Pana Ministra w miejscach wyznaczonych Izby Celnej w Szczecinie przyczyni się do znalezienia rozwiązania problemu tzw. mrówek i towarzyszącej ich działalności patologii?

Szef Służby Celnej Robert Kwaśniak z Zastępcami Dyrektora Izby Celnej w Szczecinie Krystyną Bodnar (z lewej) i Jadwigą Wolińską.

Niemieccy pogranicznicy Jurgen Ziele i Andreas Meincke – chętnie odpowiadali na pytania Pana Ministra dotyczące „wolnoctwowego eldorado” nawet na moście granicznym przez Odrę

Po zakończeniu pobytu na przejściu Gryfino-Mesch-erin Pan Minister wyruszył z Rosówka w drogę powrotną do Warszawy. Przed odjazdem stwierdził, że dobiegająca końca wizyta zaowocuje kilkoma istotnymi dla Naszej Służby wnioskami na przyszłość.

Janusz WILCZYŃSKI
Rzecznik Prasowy IC Szczecin

Międzynarodowe szkolenie w sprawie podatku akcyzowego

Dyrektor Izby Celnej we Wrocławiu był organizatorem polsko-niemieckiego seminarium poświęconego podatkowi akcyzowemu realizowanemu według Dyrektywy Rady 92/12/EWG.

Seminarium odbywające się w dniach 30 – 31.07.2003 r. zaszczycił swą obecnością, przewodniczący delegacji niemieckiej Hans-Dieter Port – Prezydent Finansów, szef Wydziału Cel i Podatku Akcyzowego Naddirekcji Finansów Chemnitz. Stronę polską reprezentowali obok gości z Ministerstwa Finansów z Departamentu Podatku Akcyzowego, przedstawiciele 15 izb celnych oraz urzędów celnych wrocławskiej Izby Celnej.

Niemiecka administracja celna od początku swojego istnienia pobiera podatki akcyzowe i jest to jedno z ważniejszych źródeł finansowania budżetu federalnego. W roku 2002 osiągnięto z tego tytułu wpływy w wysokości 65,6 miliardów Euro. Podatek od piwa, tak bardzo ulubionego napoju Niemców stanowił jedynie najmniejszą część podatków – była to kwota około 800 milionów Euro. Największe wpływy podatków akcyzowych notuje się tradycyjnie od olejów mineralnych (około 42,2 miliardów Euro), oraz od wyrobów tytoniowych (około 13,8 miliardów Euro).

Niemcy w zakresie podatków nie zharmonizowanych pobierają dodatkowo podatek od kawy, podatek od zużycia gazu ziemnego do celów grzewczych oraz podatek od zużycia energii elektrycznej.

Dyrektywa Rady 92/12/EWG jest jedynie wytyczną, według której poszczególne kraje członkowskie mogą stosować własne, narodowe regulacje prawne. I tak przykładowo różny jest sposób pomiaru piwa podlegającemu opodatkowaniu. W Niemczech stosuje się kryterium ilości hektolitrów i zawartości brzeczka, w Anglii i Irlandii jest to ilość hektolitrów i zawartość alkoholu. Różna może też być stawka podatku akcyzowego na niektóre wyroby winiarskie. W Niemczech, podobnie jak w krajach winiarskich (Grecja, Włochy) dla win zastosowano zerową stawkę podatku akcyzowego, ale już wina musujące posiadają odmienną stawkę.

Polska będzie sukcesywnie dostosowywać stawki podatku akcyzowego do minimalnych stawek progowych i tak na przykład do końca roku 2008 papierosy będą opodatkowane w wysokości 64 Euro za 1000 sztuk. Można zatem spodziewać się wzrostu cen na wyroby tytoniowe, ale podobne zjawisko obserwujemy także u naszych zachodnich sąsiadów. Obecnie w Niemczech paczka papierosów (20 sztuk) kosztuje 4 Euro i według oficjalnych zapowiedzi w trzech kolejnych etapach cena zostanie podwyższona do 5 Euro za paczkę.

Do czasu uzyskania przez Polskę stawek progowych na wyroby tytoniowe zostaną zachowane pomiędzy Polską i Niemcami ograniczenia ilościowe w takiej samej wysokości, jak obecnie (200 sztuk na osobę) jednak kontrole nie będą dokonywane na granicy i z pewnością nie wpłyną na swobodny przepływ osób przez dotychczasowe granice. Kontrole będą dokonywane wewnątrz kraju

w sposób doraźny, w określonym miejscu i czasie.

Niemieccy koledzy przedstawiali uregulowania prawne odnosząc się najczęściej do podatku pobieranego od piwa. I tak dowiedzieliśmy się na przykład, że mali i średni producenci piwa korzystają z ulg podatkowych. Małe niezależne browary, utrzymujące produkcję roczną na poziomie 5000 hektolitrów płacą jedynie połowę stawki podatkowej, jaka jest nałożona na producentów osiągających rocznie powyżej 200.000 hektolitrów. Browary niemieckie, posiadają swoją bogatą tradycję i aby zapewnić im konkurencyjność wobec dużych producen-

tów stosuje się tego rodzaju ulgi, tłumacząc, że w ten sposób następuje wyrównanie kosztów produkcyjnych.

Polskim słuchaczom przedstawiono w trakcie szkolenia liczne dokumenty i formularze stosowane przy obrocie towarowym pomiędzy krajami członkowskimi, co było dobrym uzupełnieniem wiedzy w zakresie stosowanych procedur zawieszenia podatku akcyzowego.

Niemieccy prelegenci na zakończenie przedstawili nam także system kontroli dokonywanych już na terenie firm i zakładów produkcyjnych. Kontrolę taką zawsze poprzedza pismo stosownego urzędu celnego zawiadamiające o zakresie kontroli – są to zazwyczaj cztery tygodnie, a w piśmie dodatkowo prosi się firmę o przygotowanie określonej dokumentacji. Przed tym terminem urzędnik celny konkretyzuje osobiście termin rozpoczęcia czynności kontrolnych. Urzędnikowi należy okazać wszystkie żądane dokumenty. Może on też poprosić o przegranie części danych na dyskietkę i w spokoju przeanalizować je w biurze. W momencie, kiedy pojawiłyby się trudności ze strony firm – gdyby na przykład nie okazano żądanych dokumentów lub odmówiono współpracy, do firmy wystosowuje się pisemne upomnienie, wskazując na ustawowe prawa jak również na obowiązki kontrolowanych firm. Gdy takie działania nie odnoszą skutku, informacje o tym fakcie przekazywane

są do Celnego Urzędu Śledczego i firma może w konsekwencji utracić koncesję. Według zapewnień niemieckich prelegentów, przypadki takie nie przytrafiły się im jeszcze, najprawdopodobniej dlatego, iż straty na jakie narażona byłaby firma w wyniku braku współpracy z urzędem celnym byłyby niewspółmiernie duże, co mogło by oznaczać nawet upadłość firmy.

Wrocławskie szkolenie stanowiło okazję do poznania zasad i rozwiązań, jakie zastosowała niemiecka administracja celna w dziedzinie poboru podatku akcyzowego i skonfrontowania ich z uregulowaniami prawnymi, które obowiązywać będą u nas od 1 września 2003 roku. Dla wszystkich uczestników było ono z pewnością uzupełnieniem wiedzy i kolejnym doświadczeniem zawodowym.

Arkadiusz BARĘDZIAK
Rzecznik Prasowy
IC we Wrocławiu

Seninarium „Interagency Co-operation” w ramach Projektu Narkotyków Syntetycznych i Prekursorów Programu PHARE

W dniach 22-23.05.2003 r. w Ośrodku Szkolenia Funkcjonariuszy Celných w Muszynie w ramach Projektu Narkotyków Syntetycznych i Prekursorów Phare, odbyło się seminarium nt. polepszenia współpracy pomiędzy służbami krajowymi jak – Służba Celna, Policja, Straż Graniczna, CBS – zajmującymi się zwalczaniem narkotyków syntetycznych oraz prekursorów do ich produkcji, nowych trendów na scenie narkotykowej oraz nielegalnego wykorzystania prekursorów.

Udział w seminarium wzięło 35 funkcjonariuszy reprezentujących Departament Kontroli Celnej z Ministerstwa Finansów, Izby Celne, Centralne Biuro Śledcze i Policję oraz Komendę Główną Straży Granicznej wraz z jej Oddziałami i ośrodkami szkoleniowymi.

Program zajęć obejmował m. in. takie zagadnienia jak:

- ◆ Generalna prezentacja Projektu PSD II,
- ◆ Prezentacja PSD II w Polsce. Trendy w krajach UE, inicjatywy podejmowane przez organizacje UE,
- ◆ Narkotyki syntetyczne, prekursorzy. Nowe narkotyki syntetyczne i trendy,
- ◆ Sytuacja narkotyków w Polsce – Rola i zadania Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego KGP,
- ◆ Legalne i nielegalne wykorzystanie prekursorów, sytuacja i kontrola prekursorów w Polsce,
- ◆ Współpraca pomiędzy organizacjami antynarkotykowymi w Szwecji,

- ◆ Kontrola prekursorów w Szwecji,
- ◆ Nielegalne laboratoria narkotykowe w Polsce,
- ◆ Cechy podejrzanych transakcji,
- ◆ Dyskusja na temat polepszenia współpracy pomiędzy instytucjami w Polsce.

Program zajęć był napięty i pomimo tak krótkiego czasu, został zrealizowany. Głównym zadaniem i celem seminarium było zapoznanie się z Projektem Narkotyków Syntetycznych i Prekursorów Programu Phare. Projekt obejmował kilka seminariów, które odbyły się na Łotwie, Litwie i Estonii, kierowanych głównie do służb zajmujących się zwalczaniem przemytu narkotyków i nielegalnych laboratoriów.

Głównym, a może najważniejszym celem tego seminarium było wypracowanie współpracy pomiędzy służbami i agencjami zajmującymi się problematyką narkotyków i prekursorów. Wszyscy byli zgodni, że aby stworzyć sprawny system zwalczania nielegalnej produkcji narkotyków, ich dystrybucji oraz przemytu, niezbędne są wspólne ćwiczenia praktyczne z udziałem ekspertów od zwalczania nielegalnych laboratoriów, zabezpieczenia ze strony prawnej, wykorzystanie posiadanych baz informacyjnych. Ta tematyka przewijała się przez cały czas trwania seminarium.

Jest to szczególnie dla nas ważne, gdyż zauważa się zmniejszenie w krajach zachodnich produkcji narkotyków syntetycznych, a wzrost ich spożycia w krajach wschod-

nich. Świadczyć o tym może wzrost konfiskat na naszym rynku narkotyków, głównie amfetaminy. Amfetamina z Polski jest popularna na rynkach zachodnich z uwagi na jej atrakcyjną cenę i czystość, która niekiedy przekracza 98%. W ciągu 5 lat zlikwidowano w Polsce 48 nielegalnych laboratoriów. Na miejsce zlikwidowanych powstają nowe, mieszczące się w kontenerach, co ułatwia ich szybkie przemieszczanie. W obecnej chwili działalność nielegalnych laboratoriów nastawia się na produkcję łatwą i taną, gdzie problemem jest tylko kwestia obrotu prekursorami. U nas w dalszym ciągu produkuje się klasyczną amfetaminę, na bazie BMK.

Po omówieniu podanych wyżej tematów, organizatorzy Programu przygotowali nam specjalne zadania, które należało rozwiązać i przedstawić swoje punkty widzenia. Po podzieleniu nas na dwie grupy, mieliśmy do wykonania trzy zadania, z których dwa dotyczyły toku postępowania, po uzyskaniu informacji od oficera łącznikowego o przesyłce 200 litrów BMK transportem samochodowym i przesyłki metamfetaminy transportem kolejowym. Obie grupy zadanie rozwiązały prawidłowo, co uzyskało wysoką ocenę wśród wykładowców.

Trzecie pytanie brzmiało; *czy możesz wymienić trzy rzeczy lub sprawy, które mogą być poprawione w twoim własnym kraju w związku z polepszeniem współpracy w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, w dziedzinie narkotyków syntetycznych i ich prekursorów? Czy możesz podać trzy przykłady lub pomysły, jak wypracować w Polsce wymianę informacji i strukturę współpracy pomiędzy Policją, Służbą Celną i Strażą Graniczną?*

Dyskusje w obu grupach były gorące, ale i konstruktywne. Obie grupy podały więcej jak trzy propozycje i rozwiązania w.w. problemów. Najciekawsze z nich to:

- jako priorytet – powołanie Sekcji i Wydziałów, które będą zajmować się narkotykami i prekursorami,
- jeśli po przystąpieniu do Unii Europejskiej celnicy nie będą zajmować się cieniem, to winni zajmować się zadaniami pozaekonomicznymi,
- szkolenia – specjalistyczne, ale i z zakresu postępowania procesowego i technicznego zabezpieczenia materiałów dowodowych,
- potrzeba usprzętowania jednostek współpracujących – Cła, Policji i Straży Granicznej oraz utworzenie norm legislacyjnych umożliwiających wykorzystanie baz danych a przede wszystkim stworzenie wspólnych baz danych,
- aby nastąpił wyraźny podział kompetencji poszczególnych służb, wzorem tego, jaki posiadają służby np. w Niemczech,

Z rąk Dyrektora Projektu Certyfikat otrzymuje Piotr Maliszewski z Izby Celnej Port Lotniczy w Warszawie.

Uczestnicy seminarium.

- stworzenie wymiany informacji pomiędzy służbami o nowych trendach, skrytkach, metodach i sposobach przemytu na bazie przypadków wykryć narkotyków,
- wypracowanie szybkiej drogi przepływu informacji pomiędzy trzema służbami,
- wspólna analiza finału ,
- ustabilizowanie służb celnych – ciągle zmiany destabilizują tę służbę. Ma to również związek z tendencją spadkową wykrywania narkotyków szczególnie tam, gdzie ludzie zajmujących się tym zagadnieniem, przesuwa się na inne stanowiska, gdzie szukają towarów akcyzowych a nie narkotyków.

Jak widać z powyższego, mamy jeszcze dużo do zrobienia na polu współpracy. Pomimo występujących trudności współpraca ta istnieje i tam gdzie istnieje dobra wola i nić porozumienia, układa się ona pozytywnie. Przykładów takiej współpracy można by mnożyć, niemniej jed-

nak wymaga ona pewnych zmian. Usunięcie barier prawnych, ambicioalnych.

Przykładem takiej współpracy, niech będą wspólne akcje i działania ze Strażą Graniczną i Policją, jakie prowadzone są w Izbie Celnej we Wrocławiu.

Efekty tych działań to ujawnienia narkotyków nie tylko na granicy, ale i w prywatnych posesjach dealerów, wspólne kontrole na drogach, giełdach i bazarach, wspólne szkolenia, działania prewencyjne itd.

Wymiana informacji na temat nowych zjawisk, sposobów i metod działania sprawców przestępstw, tę współpracę powinna umocnić, a na efekty nie trzeba będzie długo czekać.

Kazimierz MARCINIAK
IC Wrocław

Brama do Europy

Na przejściu granicznym w Zgorzelcu, jeszcze przed referendum akcesyjnym za wejściem Polski do Unii Europejskiej, Polskie Radio Wrocław jakby przeczuwając późniejsze wyniki, umieściło przy moście granicznym, dla osób przekraczających granicę „Bramę do Europy”.

Przy bramie zainstalowano kamerę internetową, do której można uśmiechać się do całej Europy /WWW.BRAMADOEUROPY.PL/ jak również licznik ukazujący liczbę osób, które faktycznie udają się do Europy, przekraczając pieszo przejście graniczne do Niemiec w Zgorzelcu.

Wyniki referendum znamy już, 76% Polaków opowiedziało się za wejściem do Unii Europejskiej, przy 24% przeciwnych. Do urn udało się 59,71% uprawnionych do głosowania.

A więc, „wracamy do wielkiej europejskiej rodziny, wracamy na imię, które Polsce i Polakom się należy” – tak skomentował wyniki referendum prezydent Aleksander Kwaśniewski, podkreślając świadomy wybór, który nie jest przypadkiem.

Mamy już następny etap drogi do

Europy za sobą, ale co czeka nas dalej, jakie będą dalsze losy funkcjonariuszy celnych, nie mających do tej pory jasnej sytuacji? Dla wielu brama do Europy, do polepszenia bytu, przyszłej pracy, upatrywana jest i kojarzona z granicą wschodnią, która z wejściem Polski do Unii zostanie uszczelniona. Dla wielu osób z granicy wschodniej, parających się

nielegalnym obrotem handlowym z zagranicą m. in. paliwem, papierosami i wódką, oznaczać będzie koniec dochodów, dla celników ogrom pracy i wyzwań, z którymi powinniśmy dać sobie radę bez różnicy, na jakiej to będzie się działo granicy, zachodniej czy wschodniej.

Kazimierz MARCINIAK
IC Wrocław

Celnicy – brydżyści

W dniu 24.07.2003r. odbył się turniej brydżowy o Puchar Komendanta Wojewódzkiego Policji w Rzeszowie.

Funkcjonariusz Celny Janusz Matecha grający w parze z Januszem Jarząbkim zajęł V miejsce w klasyfikacji ogólnej chyląc czoło zawodnikom I ligowego Promostu Rzeszów, zaś w klasyfikacji służb mundurowych zajęł I miejsce.

II miejsce zajęli Pan Andrzej Ankiersztejn i Bogdan Synowiec z Policijnego Towarzystwa Walter w Rzeszowie. III miejsce zajęli Pani Danuta Młodzińska i Przemysław Iwoński z Policijnego Towarzystwa Walter w Rzeszowie. W turnieju startowało 50 par.

Krystyna MIELNICKA
Rzecznik Prasowy IC Przemysł

Muzyka na żywo

Funkcjonariusze celni mają rozliczne zainteresowania, które realizują z równym zaangażowaniem, co obowiązki służbowe. Wielu z nas – to świetni sportowcy, podróżnicy... a jak się okazuje także muzycy. Adam Lao – z Urzędu Celnego w Słupsku pracuje tam od 1997r, obecnie w Referacie Postępowania Celnego na stanowisku starszego kontrolera celnego. Tymczasem od 1982r Adam Lao gra w zespole rockowym KARCER jako basista. Zespół jest dwukrotnym laureatem Jarocina, koncertował, wydał 3 płyty. W chwili obecnej zespół nie koncertuje z powodu wyjazdu za granicę jednego z członków, ostatnio występowali w 2002 r. w Szczecinie.

Ostra rockowa muzyka jest pewnie świetnym antidotum na zawodowe stresy związane z urzędniczymi – pełnymi prawnymi zawiłościami – postępowaniami. Ale przede wszystkim jak interesujący są ludzie, którzy mają swoją „pasję”. Myślę, że warto takich pasjonatów poznawać, a może nawet.... posłuchać na koncercie.

Jolanta TWARDOWSKA
Rzecznik Prasowy Izba Celną w Gdyni

Marsz Gwiazdzisty – Holandia

W dniach 15.07–19.07 w miejscowości Nijmegen w Holandii odbył się 87 4-dniowy maraton – Marsz Gwiazdzisty.

Ideą tego maratonu jest przejście 50 km przez 4 kolejne dni.

Już po raz drugi nasza Administracja Celną miała zaszczyt uczestniczyć w tego rodzaju imprezie. Naszą Administrację reprezentowali:

Mariusz Zbylut	UC Cieszyn
Jarosław Salachna	UC Cieszyn
Grzegorz Laufer	UC Łódź
Adam Orzeł	UC Białystok
Wiesław Kaczmarek	UC Biała Podlaska

W tym roku w maratonie wystartowała rekordowa ilość ludzi. Wszystkich uczestników było około 45.000. Administrację Celną reprezentowali celnicy z krajów UE oraz nasi koledzy ze Słowacji oraz Węgier. Ekipy z poszczególnych krajów zostały podzielone na drużyny. I tak, nasi zawodnicy tworzyli zespół wraz z celnikami z Irlandii, Angli, Włoch i Luksemburga. Kapitanem zespołu był Holender. Nasz zespół pomny ubiegłorocznych doświadczeń dobrze przygotował się do tegorocznego maratonu. Nasi zawodnicy nadawali tempo oraz ton w zespole.

Przejście całego dystansu było ogromnie ciężkie ze względu na panujące wyjątkowo wysokie temperatury w tym roku w Holandii. Sam marsz dostarczył wielu wrażeń, dzięki naszemu zawodnikowi Wieškowi

Kaczmarkowi, który przez cały dystans szedł z flagą naszego kraju, nasi zawodnicy spotykali się z wyrazami sympatii ze strony zawodników innych krajów oraz licznie zgromadzonej publiczności na ulicach miast. Sam maraton ma bardzo wysoką rangę, czego dowodem było oklaskiwanie zawodników przez rodzinę królewską, członków Parlamentu holenderskiego oraz publiczność, która wyległa na ulice w liczbie około 100.000 osób.

Po przejściu maratonu nasi zawodnicy zostali uhonorowani pamiątkowymi medalami oraz dyplomami z rąk Prezesa holenderskiego Cła.

Impreza zakończyła się ogromnym sukcesem naszych zawodników, którzy po raz kolejny zostali zaproszeni na następny rok, ale już jako celnicy zjednoczonej Europy.

Latający Holender

Taryfa celna

cz.3

W listopadzie 1975 r. nową Taryfę celną przywołaną wprowadzono Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20.11.1975 r. w sprawie ceł na towary przywożone w handlowym obrocie towarowym z zagranicą (Dz. U. nr 40 poz. 210).

Taryfa ta weszła w życie z dniem 01.01.1976 r. Składała się z XXI działów i 99 rozdziałów.

Zgodnie z § 3 ust. 1 Taryfa celna zawierała dwie kolumny stawek celnych, z których:

1. stawki kolumny I stosowało się do towarów pochodzących z państw, które do towarów pochodzenia polskiego stosowały bezwarunkową klauzulę największego uprzywilejowania,
2. stawki kolumny II stosowało się do towarów pochodzących z państw innych niż określone w pkt. 1.

Taryfa dopuszczała przywóz towarów – bez ograniczeń ilościowych obciążonych cłem specyficznym (pobieranym od ilości towaru) ustalonym w I i II kolumnie.

Generalnym założeniem taryfy było umożliwienie, a nawet preferowanie przywozu towarów pożądanym na rynku wewnętrznym.

Dopuszczano bez cła przywóz art. spożywczych (oprócz używek, alkoholi, czekolady) oraz m. in. narzędzi, maszyn i urządzeń rolniczych.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 20.11.1975 r. upoważniało także Ministra Handlu Zagranicznego i Usług w porozumieniu z Ministrem Finansów do obniżania lub podwyższania stawek celnych oraz przyznawania preferencyjnych stawek celnych.

Do końca 1989 r. obowiązywały dwie taryfy celne. Jedna dotyczyła handlowego obrotu towarowego z zagranicą (prowadzonego przez kilkadziesiąt central handlu zagranicznego), druga, dużo bardziej liberalna, obrotu niehandlowego, prowadzonego przez osoby prywatne. Od 1 stycznia 1989 r. nie pobierano ceł importowych od towarów sprowadzanych z krajów I obrotu płatniczego.

Równocześnie z nowym Prawem celnym (ustawa Prawo celne z 28 grudnia 1989 roku – weszła w życie

1 stycznia 1990 r.) wydano rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1989 r. o taryfie celnej przywozowej – obowiązywało od 1 stycznia 1990 r.). W tej taryfie utrzymano bez zmian stawki celne w/g wysokości ustalonej w taryfie celnej importowej wprowadzonej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 3.10.1988 r.

Kolejna zmiana nastąpiła już w połowie 1990 roku. Najpierw zmieniono Prawo celne (ustawa o Prawie celnym z 20 lipca 1991 r. – weszła w życie 19 sierpnia 1991 r.), a następnie zmieniono taryfę celną – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 1991 r. Nowa taryfa celna obowiązywała od 1 sierpnia 1991 r.

W nowej taryfie zmieniono nie tylko stawki, ale co było dużo bardziej znaczące, także nomenklaturę towarową.

Polska chciała wówczas dostosować swoje rozwiązania do standardów przyjętych w EWG i krajach EFTA, dlatego w nowej taryfie wprowadzono nomenklaturę towarową z kodem CN (Combined Nomenclature), nowy system kodowania i oznaczania towarów. Odtąd polska taryfa celna funkcjonowała w oparciu o te same standardy co w krajach EWG.

Taryfa celna, w której obowiązywała nomenklatura scalona CN klasyfikowała ponad 10 tysięcy towarów znajdujących się w obrocie międzynarodowym wg. stopnia przerobu, od najprostszyc do najbardziej skomplikowanych.

Taryfa z 1991 r. posiadała XXIV działy. Do każdej pozycji przypisany był ośmiocyfrowy kod, dzięki któremu bez trudności można była znaleźć właściwy towar.

Część stawek celnych np. na artykuły rolne, samochody czy elektronikę, uległa w porównaniu z 1990 rokiem, podwyższeniu. Generalnie stawka celna kształtowała się na poziomie 15%, choć na przykład na wyroby luksusowe wynosiła 45%, a na paliwa 0%.

Taryfa zawierała równocześnie wiele stawek preferencyjnych. Dotyczyły one partnerów z GATT, krajów

rozwijających się i regionów najmniej rozwiniętych.

Dnia 9 stycznia 1997 r. Sejm uchwalił ustawę Kodeks celny, kompleksowo regulującą sprawy celne w tym również te związane z wydaniem taryfy celnej.

Zgodnie z art. 13, 14 Kodeksu celnego z 1997 r. taryfa celna obejmowała: polską Scaloną Nomenklaturę Towarową Handlu Zagranicznego PCN, stawki celne – sposób, warunki i zakres ich stosowania, jednostki miar, obniżone stawki celne i preferencyjne stawki celne.

Polska Scalona Nomenklatura Towarowa Handlu Zagranicznego pojawiła się w naszej taryfie celnej od 1 stycznia 1996 r. Składała się z dziewięciu cyfr i na poziomie ośmiu cyfr była zbieżna z Nomenklaturą Scaloną, która z kolei na poziomie sześciu cyfr była zbieżna z Systemem Zharmonizowanym. Dziewiąta cyfra w taryfie celnej została wprowadzona od 5 lipca 1993 r.

Kodeks celny z 1997 r. ustanowił również Kontyngent taryfowy i plafon taryfowy. Art. 14 Kodeksu dawał Radzie Ministrów podstawę do ustanawiania kontyngentu taryfowego, plafonu taryfowego oraz do zawieszania w całości lub w części poboru ceł. W kolejnych latach rozporządzenia Rady Ministrów ustanawiały corocznie taryfy celne na wzór taryfy EWG a następnie Unii Europejskiej. Tak np. ustanowiona rozporządzeniem RM z 15. 12.1998 r. taryfa celna obowiązująca od stycznia 1999 r. praktycznie wzorowała się na taryfie z 1998 r. Opracowana na podstawie art. 13 Kodeksu celnego z 1997 r. składała się z dwóch części: I. Postanowienia wstępne II. Tabela stawek celnych.

• Postanowienia celne zawierały następujące części: stawki celne, ogólne reguły dotyczące sposobu, warunków i zakresu stosowania stawek celnych, ogólne reguły interpretacji Nomenklatury scalonej, jednostki miar i wykazy krajów i regionów.

TAK DAWNIEJ BYWAŁO

- Tabela stawek celnych obejmowała: polską Nomenklaturę Scaloną PCN, jednostki miar i stawki celne. Taryfa zawierała cztery rodzaje stawek celnych, stosowanych w zależności od kraju pochodzenia, były to: stawki celne autonomiczne, konwencyjne, preferencyjne DEV i LDC oraz obniżone.

Podobnie wyglądały taryfy z 2001 i 2002 r. Każda z nich zawierała dwie części – Postanowienia Wstępne i Tabelę stawek celnych. Tabela Stawek celnych zawierała XIII sekcji. Największe zmiany w kolejnych taryfach pojawiały się w części dotyczącej Nomenklatury Scalonej i wynikały z wprowadzanych przez Komisję

Wspólnot Europejskich co roku nowelizacji.

Obecnie, w 2003 r. obowiązuje w Polsce taryfa celna ustanowiona Rozporządzeniem Rady Ministrów z 17 grudnia 2002 r.

Marcin Woźniczko

P. S. Już wkrótce, jak przesądziły wyniki Referendum z 7-8 czerwca br. znajdziemy się w Unii Europejskiej. Po przystąpieniu do Unii Polska przyjmie Wspólną Taryfę Celną (Common Customs Tariff-CCT) i jej rozszerzoną tzw. użytkową wersję, czyli zintegrowaną Taryfę Celną

Wspólnot Europejskich – TARIC (Tariff Intgre des Communautes Europeennes – Integrated Tariff of the European Communities).

TARIC opiera się na Nomenklaturze Scalonej – CN, pełniącej funkcję nomenklatury statystycznej i taryfowej.

Zainteresowanych tym, jak wówczas będzie wyglądała taryfa celna odsyłam do artykułu Pani Izabeli Arendarskiej Naczelnika Wydziału Środków Taryfowych w Departamencie Ceł Ministerstwa Finansów pt. „Taryfa celna po akcesji Polski do Unii Europejskiej” opublikowanym w czerwcowym numerze specjalnym „Wiadomości Celnych”.

CŁO NA WESOŁO

Wystawa CITES

THE CONVENTION ON INTERNATIONAL TRADE
IN ENDANGERED SPECIES
EXHIBITION 2004

Nowy budynek Urzędu Celnego w Pile